

REGIO VAN HART BRABANT

2014

Jaarrapport

CONCEPT

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Werkagenda.....	4
1.2 Doorontwikkeling werkagenda.....	5
1.3 Organisatie van de samenwerking in Regio Hart van Brabant.....	7
1.4 Coördinatie op netwerksamenwerking.....	8
1.5 Aanpassingen gemeenschappelijke regeling.....	9
1.6 Voorbereidingen begroting per jaarschijf.....	11
1.7 Op naar een nieuwe strategische meerjarenagenda 2016 – 2020.....	12
1.8 Hart van Brabantdagen, Radendagen, Thema-auonden en Social Innovation Tour.....	12
1.9 Financiële middelen.....	13
2. Bedrijvigheid	14
2.1 Doelstelling 2014.....	14
2.2 Verslag portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken, Recreatie & Toerisme.....	16
2.3 Verslag projecten Economische Zaken, Recreatie & Toerisme.....	17
2.3.1 Faciliteren Leisure Boulevard.....	18
2.3.2 Faciliteren Aerospace & Maintenance Cluster.....	20
2.3.3 Faciliteren Logistics Cities.....	21
2.3.4 Faciliteren Care Avenue.....	24
2.3.5 Faciliteren Midpoint Brabant algemeen.....	26
3. Arbeidsmarkt	29
3.1 Doelstelling 2014.....	29
3.2 Verslag portefeuillehoudersoverleg Arbeidsparticipatie.....	29
3.3 Verslag arbeidsmarktprojecten.....	30
4. Leefbaarheid, Veiligheid, Zorg voor jong en oud	37
4.1 Doelstelling 2014.....	37
4.2 Verslag portefeuillehoudersoverleg Maatschappelijke Ontwikkeling & Jeugd, Jeugdgezondheidszorg.....	38
4.3 Verslag projecten Maatschappelijke Ontwikkeling & Jeugd, Jeugdgezondheidszorg.....	39

5. Duurzaamheid	44
5.1 Doelstelling 2014	44
5.2 Verslag portefeuillehoudersoverleg Milieu & Afval	45
5.3 Verslag projecten Milieu & Afval	46
6. Ruimte & Bereikbaarheid	50
6.1 Doelstelling 2014	50
6.2 Verslag portefeuillehoudersoverleg Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting	51
6.3 Verslag portefeuillehoudersoverleg Verkeer & Vervoer	52
6.4 Verslag projecten Ruimte & Bereikbaarheid	53
7. Financiële rapportage	63
7.1 Rapportage in cijfers	63
7.2 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen	79
7.3 Overige gegevens	81
7.3.1 Algemene reserve	81
7.3.2 Voorstel resultaatbestemming	82

1. Inleiding

1.1 Werkagenda

2010 was het jaar waarin de regionale samenwerking in het Hart van Brabant in alle opzichten een stevige impuls kreeg. De samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en onderwijs werd geïnstitutionaliseerd in de stichting 'Midpoint Brabant'. De samenwerking tussen de gemeenten onderling in het Regionaal Overleg Midden-Brabant (ROM) werd omgevormd naar Regio Hart van Brabant en er werd besloten een strategische werkagenda voor de samenwerkende gemeenten vorm te geven.

De agenda is in de colleges en raden van –destijds nog- acht deelnemende gemeenten behandeld en overgenomen. Begin 2012 kon met de uitvoer van de agenda gestart worden. 2014 was zodoende het derde uitvoeringsjaar voor de werkagenda van de samenwerkende gemeenten. 2015 wordt het vierde en laatste uitvoeringsjaar van de lopende meerjarenagenda. Gedurende dit jaar wordt gewerkt aan de totstandkoming van de meerjarenagenda voor de periode 2016 -2020.

In 2013 sloot de gemeente Heusden via een specifieke overeenkomst aan als agendalid van het samenwerkingsverband. De deelname van de gemeente Heusden is per 1 januari 2014, via een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling, verder geformaliseerd. Met de gemeente Heusden als volwaardig lid van de gemeenschappelijke regeling vormen nu negen gemeenten de Regio Hart van Brabant.

Dongen, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk vormen gezamenlijk een relatief compacte, maar daardoor ook slagkrachtige regio met ongeveer 430.000 inwoners in het hart van de provincie Noord-Brabant. Een regio waarin de intergemeentelijke samenwerking en de uitvoering van de publieke werkagenda is verankerd in een in 2014 uitgebreid geactualiseerde gemeenschappelijke regeling.

De publieke werkagenda is geconcretiseerd naar zogenaamde prioritaire projecten. Grofweg de helft van de prioriteiten betreft projecten die de overheidsbijdrage aan de triple helix programma's van Midpoint Brabant vormen. De programma's Logistic Cities, Leisure Boulevard, Care Avenue en Aerospace & Maintenance Cluster zijn hiermee verzekerd van eenduidige ondersteuning door de regiogemeenten. De andere helft betreft projecten op het vlak van algemene publieke samenwerkingsopgaven, zoals de regionale sociale agenda.

Per project gold dat er in 2014 een bestuurlijk trekker was en een ambtelijk opdrachtgever. De ambtelijke opdrachtgevers zijn allen functionarissen op directieniveau. Bestuurder en ambtelijk opdrachtgever verstrekten onder coördinatie van het programmabureau van Regio Hart van Brabant een projectopdracht aan een projectleider die benoemd wordt op basis van een door hen opgesteld startdocument. Inhoudelijke sturing op de projecten lag steeds zo veel mogelijk bij de overleggen van de portefeuillehouders. De kring gemeentesecretarissen was steeds betrokken bij de personele invulling. Het algemeen bestuur beoordeelde projectplannen, projectresultaten en opgeleverde documenten steeds vanuit een integrale, programmatische blik.

Op deze wijze werden in 2014 concrete resultaten geboekt, waarvan in dit jaarrapport verslag wordt gedaan. In lijn met wat daarover in de regio is afgesproken, gebeurt dat zowel in inhoudelijke, als in financiële zin.

1.2 Doorontwikkeling werkagenda

De ontwikkeling die de samenwerking in Regio Hart van Brabant doormaakt, maakt dat het denken over de werkagenda en daarmee ook de begrotingsopzet in de loop der jaren is gewijzigd. En dat heeft gevolgen voor de wijze waarop verslag wordt gedaan van de resultaten in het jaarrapport.

Tot en met het jaar 2012 was er sprake van een zeer compacte begroting met relatief weinig beleidsinhoudelijke onderbouwing. Voor het begrotingsjaar 2013 werd een begroting opgesteld in een andere vorm, die meer recht deed aan de toegenomen intensiteit waarmee werd samengewerkt in de regio. Het werd een begroting die was opgebouwd rondom een zevental portefeuilles: Algemeen Bestuur, Arbeidsparticipatie, Economische Zaken - Recreatie & Toerisme, Milieu & Afval, Maatschappelijke Ontwikkeling & Jeugd, Jeugdgezondheidszorg, Ruimtelijke Ordening & Volkshuisvesting, Verkeer & Vervoer. De voor 2013 geprioriteerde projecten uit de werkagenda van Regio Hart van Brabant werden in deze begroting opgenomen onder deze portefeuilles.

Mede als gevolg van de gesprekken over governance en democratische legitimatie die in het jaar 2013 al werden gevoerd met de raden van de samenwerkende gemeenten, werd door het algemeen bestuur in dat jaar een werkgroep ingesteld die met aanbevelingen voor verbeteringen op dat vlak moest komen. De aanbevelingen die aldus werden gedaan zijn overgenomen en verwerkt in een nieuwe gemeenschappelijke regeling die per 1 januari 2014 van kracht werd.

Gevolg van de veranderingen in de gemeenschappelijke regeling die per 1 januari 2014 van kracht werd is dat de begroting van Midpoint Brabant sindsdien integraal is opgenomen in die van Regio Hart van Brabant. Hiermee kan de overheidsbijdrage aan het triple helix samenwerkingsverband worden vastgesteld. Daarnaast wordt hiermee invulling gegeven aan de wens om het totale regionale samenwerkingsprogramma zichtbaar te maken, alsook de onderlinge samenhang tussen de activiteiten van zowel Regio Hart van Brabant als van Midpoint Brabant en de bijbehorende kosten.

De integrale presentatie van de begrotingen van Regio Hart van Brabant en van Midpoint Brabant die sinds begrotingsjaar 2014 gehanteerd wordt en die in de begroting voor het jaar 2015 echt goed haar beslag heeft gekregen, past bij de ontwikkelingen in de opvattingen over regionale samenwerking. Daaruit volgt een noodzaak tot naadloze aansluiting tussen de programma's van Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant. De professionalisering van de samenwerking en de integraliteit van de vraagstukken op de terreinen economie en maatschappij, leiden tot een langzaam vervagende grens tussen de opgaven van beide samenwerkingsverbanden. Dat is geen probleem, maar een consequentie van onze social innovation kracht.

Het wordt daardoor steeds duidelijker dat het zinvoller en effectiever is om te redeneren vanuit één strategische agenda voor de regio, waarvan werkagenda's voor de publieke partijen in Regio Hart van Brabant enerzijds en voor de triple helix partijen in Midpoint Brabant anderzijds, zijn afgeleid. Een 'klassieke' indeling in (publieke) bestuursportefeuilles voldoet dus niet meer.

In de begroting voor 2014 is een eerste aanzet gedaan tot het bieden van een integraal perspectief op de regionale vraagstukken die spelen, de regionale ambitie die daaromtrent aanwezig is en de regionale capaciteit die benodigd is om deze ambitie te realiseren. Bij de regionale vraagstukken zijn de 'grote maatschappelijke uitdagingen' als uitgangspunt genomen. Dit past ook bij de werkwijze van de Europese Unie die in haar Horizon 2020 programma de zogenaamde 'societal challenges' geformuleerd heeft, waar de komende jaren het budget naartoe gaat. Deze challenges komen deels overeen met nationale topsectoren, provinciale speerpunten en de strategische agenda's van Zuidoost-Nederland en Zuidwest-Nederland, opgetekend in de Brainport 2020 agenda, respectievelijk het Delta Region programma.

De regio sluit sinds 2014 met haar agenda aan op deze 'societal challenges'. Met de inzet op regionale samenwerking wil ze op dit tastbare schaalniveau een bijdrage leveren aan de antwoorden op maatschappelijke vragen. Het doel in de begroting 2014 werd derhalve als volgt geformuleerd.

De regio:

- is economisch weerbaar en onderscheidend,
- heeft een goed functionerende arbeidsmarkt: iedereen doet mee,
- is leefbaar, veilig en heeft zorg voor jong en gezond ouder worden,
- koestert haar ecologisch kapitaal en is duurzaam,
- heeft haar basis op orde: via regionaal ruimtelijk beleid en bereikbaarheid via alle modaliteiten.

Vanuit de maatschappelijke opgaven zijn programma's gedefinieerd die leiden tot de sturing op concrete projecten bij zowel Regio Hart van Brabant als bij Midpoint Brabant. Dit jaarverslag concentreert zich op de activiteiten en resultaten van Regio Hart van Brabant, inclusief de overheidsactiviteiten die faciliterend zijn aan de agenda van Midpoint Brabant. Midpoint Brabant is gehouden als zelfstandige stichting verantwoording af te leggen via een eigen jaarverslag.

1.3 Organisatie van de samenwerking in Regio Hart van Brabant

Regio Hart van Brabant biedt het platform voor intergemeentelijke samenwerking. Vanuit dit platform worden programma's en projecten in gang gezet waarvan het opdrachtgeverschap en de coördinatie op de realisatie bij de negen samenwerkende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant is belegd. Het samenwerkingsverband is gericht op strategisch-beleidsmatige regionale afstemming. Enerzijds ten behoeve van het realiseren van publieke samenwerkingsopgaven, anderzijds ten behoeve van het leveren van de overheidsbijdrage aan de triple helix samenwerking in Midpoint Brabant. Soms voert Regio Hart van Brabant zelf projecten uit, maar minstens even vaak geldt dat de programmatische coördinatie bij Regio Hart van Brabant ligt en de uitvoering elders is belegd.

Deze wijze van organiseren veronderstelt overigens niet dat de samenwerkende gemeenten geen triple-helix contact aangaan bij de projecten waarvan zij opdrachtgever zijn. Integendeel, bedrijfsleven en onderwijs zijn in veel gevallen natuurlijke samenwerkingspartners. Het betekent wel dat tussen Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant goede en regelmatige afstemming nodig is. Niet voor niets zijn de bureaus van beide entiteiten op dezelfde locatie ondergebracht.

Voor deze coördinatie was het nodig dat in 2014 capaciteit in de vorm van programmamanagement beschikbaar was, dat in opdracht van het algemeen bestuur (bestaande uit de burgemeesters van de samenwerkende gemeenten) en inhoudelijk gestuurd door een per bestuurlijke portefeuille geformeerd portefeuillehoudersoverleg, stuurt op het ontstaan van programma's en projecten die op hun beurt concreet resultaat opleveren.

Dit compacte programmabureau, in 2014 bestaande uit een fulltime programmadirecteur en 0,8 fte managementassistentie, zorgde er in opdracht van het algemeen bestuur voor, dat een gestructureerd overlegplatform in stand gehouden werd tussen de deelnemende gemeenten dat erop gericht is dat:

- deelnemende gemeenten geïnformeerd zijn over gemeentelijke activiteiten die voor de regio van belang kunnen zijn,
- afstemming plaatsvindt tussen deelnemende gemeenten, bijvoorbeeld strekkend tot aanbeveling van beleid dat gemeenten gemeenschappelijk zouden kunnen voeren, of aanbeveling van maatregelen waarvan vastgesteld wordt dat het in het belang van de regio wenselijk zou zijn als de individuele gemeenten die zouden nemen,
- projecten door gemeenten gezamenlijk kunnen worden ontwikkeld en naar uitvoer kunnen worden gebracht.

Ter uitvoering van deze taken is de totstandkoming en coördinatie van vakinhoudelijke overlegstructuren tussen portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten bevorderd en gefaciliteerd. Bovendien werd de continuïteit van deze overlegstructuren bewaakt, is gezorgd voor een samenhangende communicatie en verslaglegging, voor een aanspreekpunt voor derden over zaken die de intergemeentelijke samenwerking betreffen en zijn afspraken gemaakt ten aanzien van portefeuille overstijgende zaken.

Het programmabureau organiseerde in 2014, zoals gebruikelijk, per kwartaal een Hart van Brabantdag waarop de portefeuillehoudersoverleggen plaatsvonden. Tussentijds werden extra portefeuillehoudersoverleggen gefaciliteerd wanneer urgente onderwerpen daar aanleiding toe gaven. Dit was met name van toepassing in het sociale domein. Meer in het bijzonder gold dit voor het dossier Jeugdhulp.

Tijdens de Hart van Brabandagen vergadert ook het algemeen bestuur, waarvoor de programmadirecteur als eerste beleidsadviseur optreedt, en de kring gemeentesecretarissen, die zich buigt over de organisatorische aangelegenheden en de programmadirecteur op dit punt ondersteunt. Deze vergaderingen werden door het programmabureau georganiseerd, van een agenda voorzien en genotuleerd. Daarnaast werden extra vergaderingen van het ab georganiseerd (bijvoorbeeld voor behandeling van de begroting 2015 en voor de oprichting van de bestuurscommissie Jeugd). Voor de Kring gemeentesecretarissen gold dat het programmabureau in 2014 tien vergaderingen organiseerde. Vier tijdens de Hart van Brabandagen, vier ter voorbereiding op deze dagen en twee vergaderingen die geheel in het teken stonden van de organisatorische consequenties van het dossier Jeugdhulp.

1.4 Coördinatie op netwerksamenwerking

De samenwerking in Hart van Brabant verband is een echte netwerksamenwerking. Er wordt samengewerkt in dossiers waarvan de negen gemeenten de overtuiging hebben dat de dingen sneller of beter of beter gebeuren wanneer ze samen worden opgepakt. Of omdat niet alle gemeenten in de regio de ambtelijke capaciteit voor handen hebben om de extra taken op te vangen die op ze afkomen, bijvoorbeeld als gevolg van de decentralisaties in het sociale domein. Samenwerking in Hart van Brabant verband betekent niet dat de uitvoering van taken wordt belegd bij de gemeenschappelijke regeling. Het kan wel betekenen dat de bestuurlijke sturing op de uitvoering van taken wordt belegd bij de gemeenschappelijke regeling.

Uitgangspunt is dat ambtelijke ondersteuning voor deze manier van samenwerking niet komt van een in te richten apparaat onder de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant, maar komt uit bestaande ambtelijke capaciteit van de negen deelnemende gemeenten.

Het programmabureau heeft hierin een faciliterende en coördinerende rol. De negen gemeenten leverden in 2014 ambtelijke capaciteit op de volgende manier:

- bij iedere deelnemende gemeente is een zogenaamde ‘interne Hart van Brabant coördinator’ aangesteld die het eerste aanspreekpunt is voor het programmabureau voor algemene zaken die met samenwerking te maken hebben; binnen de eigen gemeente zorgt deze persoon voor de interne coördinatie;
- bij iedere deelnemende gemeente is een ‘interne Midpoint Brabant coördinator’ aangesteld die hetzelfde doet voor Midpoint Brabant;
- ieder portefeuillehoudersoverleg heeft een ambtelijk coördinator die voor inhoudelijke voorbereiding, agenda en verslaglegging zorgt, al dan niet via een ambtelijk vooroverleg op het portefeuillehoudersoverleg;
- opdrachtgeverschap op regionale projecten binnen Hart van Brabant is belegd bij regionale bestuurders (portefeuillehouders die namens de regio als trekker optreden) en gemeentesecretarissen of directeuren (die namens de regio als ambtelijk opdrachtgever optreden);
- projectleiders voor regionale projecten binnen Hart van Brabant worden in de meeste gevallen gevonden binnen de bestaande ambtelijke capaciteit.

Het programmabureau van Regio Hart van Brabant organiseerde in 2014 ieder kwartaal een coördinatorenoverleg, waar de interne coördinatoren en de coördinatoren van de portefeuillehoudersoverleggen elkaar troffen ter voorbereiding op de Hart van Brabantdag.

1.5 Aanpassingen gemeenschappelijke regeling

Na beleidsinhoudelijke voorbereidingen en het doorlopen van besluitvorming in colleges en raden in de tweede helft van 2013, kon op 1 januari 2014 een nieuwe gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant van kracht worden. De regeling werd ondertekend door de negen burgemeesters van de deelnemende gemeenten op grond van het akkoord van de negen raden van de deelnemende gemeentes aan hun colleges op het aangaan van deze gemeenschappelijke regeling, onder gelijktijdige intrekking van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Overleg Midden-Brabant. Deze gemeenschappelijke regeling is vanaf het moment van het ingaan van de nieuwe regeling dus komen te vervallen.

In de gemeenschappelijke regeling die gedurende geheel 2014 van kracht was zijn (ten opzichte van de oude gemeenschappelijke regeling ROM) veel veranderingen doorgevoerd die moeten leiden tot verbetering van de governance van Regio Hart van Brabant. De veranderingen zitten voornamelijk in explicietere begripsomschrijvingen, bepalingen ten aanzien van besluitvorming en omschrijving van bestuurlijke en ambtelijke taken en bevoegdheden.

Daarnaast is bij het formuleren van de nieuwe gemeenschappelijke regeling nadrukkelijk aandacht besteed aan de democratische legitimatie van de regionale samenwerking. De veranderingen op dit punt zitten in uitgebreidere en concretere afspraken over informatie- en verantwoordingsplicht van het algemeen en dagelijks bestuur.

De regio in beeld: Loon op Zand

Voor een versteviging van de rol en positie van de raden in de regionale samenwerking werden onder meer de volgende zaken geformaliseerd:

- het instellen en up to date houden van een digitaal platform;
- het beleidsinhoudelijk onderbouwen van begroting en jaarrapport per jaarschijf;
- het een maal in de vier jaar (in het jaar na de verkiezingen) opstellen van een nieuwe strategische meerjarenagenda voor de regio;
- het standaard organiseren van Hart van Brabant Radendagen in het voor- en najaar voor informatie-uitwisseling (en het zoveel als nodig organiseren van Hart van Brabant Thema-avonden voor verdieping op specifieke dossiers);
- de introductie van de mogelijkheid voor raden om een zogenaamde Verenigde Vergadering bijeen te roepen wanneer zij onderwerpen geagendeerd of besproken willen zien in regionaal verband.

Met de vaststelling van de nieuwe gemeenschappelijke regeling geeft de regio ook concrete invulling aan enkele van de adviezen die ze in het kader van het provinciale bestuurskrachttraject 'Veerkrachtig Bestuur in Brabant' mocht ontvangen.

De ontwikkelingen in de intergemeentelijke samenwerking in de regio stonden sinds de ingang van de nieuwe gemeenschappelijke regeling niet stil. Onder meer vanwege de decentralisaties in het sociale domein en de omvangrijke en complexe taken die daardoor op de regio afkomen. Gedurende het jaar 2014 is vervolgens ander maal een beleidsvoorbereidend traject doorlopen om te komen tot een aangepaste gemeenschappelijke regeling. De voorbereidingen mondden uit in besluitvorming in colleges en raden in het najaar van 2014 en ondertekening van de regeling door de negen burgemeesters. Zodoende kon per 1 januari 2015 een verder ontwikkelde en geactualiseerde regeling ingaan, onder gelijktijdige intrekking van de regeling die per 1 januari 2014 was ingegaan.

Het voorstel voor de nieuwe regeling hing samen met de noodzaak en wens tot oprichting van de bestuurscommissie Jeugdzorg. Bij de bestuurscommissie is de bestuurlijke sturing op de uitvoering van het bovenlokale deel van de Jeugdzorg belegd. De uitvoering van de taak is belegd bij gastheergemeente Tilburg. Hiertoe hebben de negen deelnemende gemeenten een uitvoeringsovereenkomst gesloten met de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant. De gemeenschappelijke regeling heeft op haar beurt een overeenkomst met de gastheergemeente.

1.6 Voorbereidingen begroting per jaarschijf

Gedurende het jaar 2014 werd, zoals dat gebruikelijk is, gewerkt aan de begroting voor de daarop volgende jaarschijf. De Wet gemeenschappelijke regelingen (zoals geldig in 2014) schrijft voor dat de begroting op 15 juli aangeboden dient te worden aan de provincie als financieel toezichthouder. Rekening houdend met de periode waarin raden in staat gesteld worden om zienswijzen in te dienen op de begroting, zou deze op 1 mei 2014 in ontwerpvorm aan de raden moeten zijn aangeboden. Het algemeen bestuur koos er in 2014 voor af te wijken van deze opleverdatum. De reden hiervoor was het feit dat het jaar 2014 een verkiezingsjaar was. Rond 1 mei waren nog niet alle coalitieonderhandelingen afgerond en de colleges geïnstalleerd. Dit zorgde ervoor dat besprekingen over het jaarplan 2015 pas later dan gebruikelijk gestart konden worden. Regio Hart van Brabant stond hierin niet alleen. Er waren meer regio's die er om deze reden voor kozen pas later aan het jaarplan 2015 te beginnen.

Daarnaast vroeg de inbedding bij Regio Hart van Brabant van de bestuurlijke sturing op de Jeugdzorgtaken die op de regio afkwamen (evenals het opstellen van de hiermee samenhangende deelbegroting jeugdzorg) veel aandacht. Deze deelbegroting werd pas later in het jaar bekend. De deelbegroting jeugdzorg is onderdeel van de begroting van Regio Hart van Brabant.

In het najaar van 2014 zijn zowel de deelbegroting jeugdzorg, als de begroting van Regio Hart van Brabant alsnog behandeld in de negen gemeenteraden en vastgesteld door het algemeen bestuur. Tevens is de begroting van het triple helix samenwerkingsverband in onze regio (Midpoint Brabant) door haar algemeen bestuur vastgesteld. Het programmabureau Regio Hart van Brabant heeft de diverse begrotingen samengevoegd tot een totaalbegroting voor 2015 die vervolgens aan de provincie is aangeboden. De provincie heeft de begroting goedgekeurd en de regio onder het zogenaamd 'verscherpt toezicht' uitgehaald dat eerder gold omdat de begroting niet binnen de wettelijke termijn was aangeleverd.

De regiobegroting 2015 is veel meer geworden dan een financieel-technisch document. Het stuk biedt inzicht in de ontwikkeling die de publieke samenwerking in onze regio doormaakt, de resultaten die deze oplevert en de plannen die er zijn voor het jaar 2015. Het stuk geeft aan dat Hart van Brabant in toenemende mate vanuit één strategische regionale visie werkt en daarvan werkagenda's afleidt voor de publieke samenwerking in Regio Hart van Brabant en de triple helix samenwerking in Midpoint Brabant.

1.7 Op naar een nieuwe strategische meerjarenagenda 2016 – 2020

2015 wordt opnieuw een bijzonder jaar. Niet omdat er gemeenteraadsverkiezingen zijn, maar juist omdat het een jaar na die verkiezingen is. De gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant schrijft voor dat in dat jaar wordt gewerkt aan een nieuwe strategische meerjarenagenda. Opgave daarbij zal zijn portefeuillehouders, nog meer dan voorheen, de strategische doelen van regionale samenwerking te laten bepalen voor de betreffende publieke portefeuille. Het algemeen bestuur maakt daarbij een integrale afweging over alle portefeuilles heen, vooral op het moment dat daar budgettair aanleiding toe is. De raden van de deelnemende gemeenten zullen nauwer betrokken moeten zijn in hun kader stellende rol. De dialoog met de raden over de meerjarenagenda start op de Hart van Brabant Radendag in het voorjaar en zal tenminste gedurende 2015 blijven lopen en gefaciliteerd moeten worden.

1.8 Hart van Brabantdagen, Radendagen, Thema-avonden en Social Innovation Tour

Gedurende het jaar 2014 werden de gebruikelijke Hart van Brabantdagen georganiseerd waarop de colleges van de negen samenwerkende gemeenten elkaar troffen. Tijdens de Hart van Brabantdagen vonden de portefeuillehoudersoverleggen plaats, als ook de overleggen van de kring gemeentesecretarissen, het algemeen bestuur van regio Hart van Brabant en de Districtelijke Driehoek. Daarnaast vonden de overleggen van het algemeen bestuur van Midpoint Brabant plaats tijdens de Hart van Brabantdagen.

Op de Hart van Brabantdag in juli stond het plenaire deel in het teken van het jaarplan en de begroting voor 2015. Presentaties van een programmamanager van Midpoint Brabant over de resultaten van het leisure programma, als ook een presentatie van een portefeuillehouder over de resultaten van het door hem getrokken publieke programma dienden als illustratie en gespreksstof voor de plannen voor 2015. Op de Hart van Brabantdag in september was het jaarprogramma voor 2015 andermaal onderwerp van gesprek. Het conceptprogramma werd toegelicht in een presentatie verzorgd door het programmabureau.

Daarnaast werd een presentatie verzorgd door de programmamanager regionaal arbeidsmarktbeleid van Midpoint Brabant, ter informatie en illustratie van wat regionale samenwerking kan opleveren. In december ontving Regio Hart van Brabant het college van Gedeputeerde Staten tijdens een om die reden wat aangepaste Hart van Brabantdag.

De eerste Hart van Brabant Radendag in de nieuwe raadsperiode (april 2014) stond in het teken van kennismaking en het benoemen van de regionale prioriteiten voor het werkprogramma 2015. Deze prioriteiten zijn verwerkt in het regioprogramma en de regiobegroting 2015.

Tijdens de eerste Radendag bleek een behoefte te bestaan aan verdieping op een aantal onderwerpen. Voor de transities in het sociale domein zijn sindsdien een vijftal regionale thema-avonden georganiseerd. Jeugdzorg, en de bestuurlijke sturing daarop die sinds 1 januari van dit jaar via Regio Hart van Brabant verloopt, kreeg daarbij bijzondere aandacht. Evenals de WMO en de Participatiewet.

Een ander onderwerp waarvoor deze behoefte bestaat -het samenwerkingsprogramma van Midpoint Brabant- is tijdens de Radendag in november 2014 verder uitgediept. Dit programma is eveneens opgenomen in de regiobegroting 2015.

Op 20 juni 2014 organiseerde het programmabureau van Regio Hart van Brabant in samenwerking met Midpoint Brabant de zogenaamde Social Innovation Tour voor raadsleden uit de regio. De tour voerde in drie bussen langs bedrijven, instellingen en projecten waar social innovation in de praktijk wordt gebracht: de Overdiepse Polder, Talent2Work, de Belvertshoeve, Capi Europe, MOED, Smaakmakers, De Leyhoeve, Startersbeurs en De Esbeek Coöperatie.

1.9 Financiële middelen

Tot 2012 was er, op basis van de marginale bijdrage van de deelnemende gemeenten van bruto € 0,45 cent per hoofd van de bevolking, na aftrek van de apparaatskosten nagenoeg geen werkbudget meer over voor uitvoering van de werkagenda. In 2012 werd op advies van het programmabureau door het algemeen bestuur besloten om de destijds vrijkomende 'reserve BWS (Besluit Woninggebonden Subsidie)' te gaan besteden aan realisatie van de werkagenda. Het betrof een bedrag van in totaal ongeveer € 0,9 mln. Een deel van dat bedrag kwam via een wijziging van de begroting van 2012, die eveneens werd doorgevoerd, al in datzelfde jaar ter beschikking voor de uitvoer van projecten, maar het grootste deel kwam beschikbaar in 2013. Daartoe werd voor het jaar 2013 voor het eerst een programmabegroting geschreven die, in vergelijking met de jaren ervoor, een veel uitgebreidere onderbouwing geeft voor de activiteiten die ondernomen worden.

Aanwending van de vrijgevallen BWS middelen maakte het vooral mogelijk daadwerkelijk te starten met de uitvoer van een concrete werkagenda. Het bood daarnaast het voordeel dat een 'zachte ingroei' mogelijk was naar een oplopende bijdrage van de deelnemende gemeenten aan het regionaal samenwerkingsverband. Was de inwonersbijdrage in 2012 nog € 0,45, in 2013 bedroeg deze € 1,45 en in 2014 was dit € 2,45. Voor 2015 is een bijdrage van € 3,00 vastgesteld.

Aanwending van de reserve BWS voor uitvoering van de werkagenda in 2012 en 2013 betekent dat daardoor sinds de daadwerkelijke start van de uitvoer van de werkagenda ongeveer hetzelfde bedrag per jaar beschikbaar was dan er in 2014 beschikbaar was.

Met een oplopende bijdrage naar € 3,00 in 2015 werd een voorzichtige inhaalslag gemaakt ten opzichte van de regio's West- en Zuidoost-Brabant waar de afgelopen jaren meer werd geïnvesteerd in regionale samenwerking. Het uitgangspunt is de bijdrage in 2016 niet verder op te laten lopen.

2. Bedrijvigheid

2.1 Doelstelling 2014

Als eerste maatschappelijke uitdaging waarop regionaal programma werd ontwikkeld voor 2014, waarvan de activiteitenprogramma's van Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant werden afgeleid, gold de doelstelling:

'de regio is economisch weerbaar en onderscheidend'.

Hart van Brabant kenmerkt zich door een stabiele economische structuur. Geen oververtegenwoordiging van één sector, maar juist een goed gediversifieerde economische structuur waarin zowel de industrie als dienstensector sterk vertegenwoordigd is. Ondernemerschap is een voorname competentie in de regio, gezien het aantal startende bedrijven en de sterke vertegenwoordiging van het MKB. De regio kent daardoor een goed investerings-, woon- en leefklimaat. De kwaliteit van leven is hoog, mede doordat er een goed aanbod is van onderwijsmogelijkheden en recreatieve voorzieningen. Met de nabijheid van groot- en kleinschalige Leisure mogelijkheden, is de regio uniek in Nederland, en daarbuiten.

De regionale programmering voor het onderdeel bedrijvigheid focuste zich in 2014 op de meest krachtige economische sectoren van de regio. Sectoren die van oudsher sterk vertegenwoordigd zijn en die de drijvende economische krachten kunnen zijn voor de toekomst:

- Leisure
- Logistiek
- Aerospace & Maintenance
- Care

Het hoofddoel van de sectoraal ingestoken programmering is het versterken van het onderscheidend vermogen en de economische weerbaarheid van de regio via het stimuleren van werkgelegenheid.

De (sturing op de) uitvoering van de sectorale ontwikkelprogramma's werd belegd bij het triple helix samenwerkingsverband Midpoint Brabant. Per speerpuntsector is in het werkprogramma van Midpoint Brabant een agenda bepaald door een stuurgroep waarin de samenwerkende gemeenten participeren via afvaardiging van steeds enkele portefeuillehouders. De stuurgroepen rapporteren op hun beurt aan het algemeen bestuur van Midpoint Brabant waarin de 'o van overheid' is vertegenwoordigd via drie burgemeesters en de wethouder economie en arbeidsmarkt van de gemeente Tilburg.

Vanuit het vanuit het portefeuillehoudersoverleg 'Economische Zaken, Recreatie en Toerisme' werd in 2014 enerzijds gestuurd op realisatie van projecten die passen in de publieke agenda. Veelal zijn deze projecten faciliterend aan de sectorale ontwikkelprogramma's van Midpoint Brabant. Anderzijds kon vanuit het poho inbreng en sturing gegeven worden op de Midpoint Brabant agenda. Als één van de drie samenwerkingspartners in dit verband.

2.2 Verslag portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken, Recreatie & Toerisme

In 2014 heeft driemaal een regulier portefeuillehoudersoverleg EZ&RT plaatsgevonden tijdens de Hart van Brabantdagen. Het eerste portefeuillehoudersoverleg (voorjaar) is vervallen vanwege de collegevormingen naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen. Tijdens de Hart van Brabantdagen van juli en december is het poho EZ&RT voorafgegaan door een gecombineerd portefeuillehoudersoverleg ROV en EZ&RT. Hier zijn onderwerpen besproken die beide portefeuilles aangaan. Tevens is dit gecombineerde overleg benut om het Regionaal Ruimtelijk Overleg (RRO) met de provincie Noord Brabant gezamenlijk voor te bereiden.

Het portefeuillehoudersoverleg EZ&RT wordt voorbereid door een tweetal werkgroepen. De werkgroep werken bereidt de EZ onderwerpen voor. Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordiging vanuit de negen gemeenten, aangevuld met een vertegenwoordiging vanuit de provincie Noord Brabant en vanuit de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM). De werkgroep RT richt zich op de RT onderdelen. In deze werkgroep zijn alle negen gemeenten vertegenwoordigd.

Er zijn verschillende nieuwe bestuurders binnen het portefeuillehoudersoverleg EZ&RT. Om elkaars gemeenten beter te leren kennen zullen in de portefeuillehoudersoverleggen steeds één of twee gemeenten een korte presentatie geven over de eigen gemeente. In 2014 hebben de gemeenten Gilze en Rijen, Goirle en Loon op Zand zichzelf laten zien. In 2015 komen de andere gemeenten aan bod.

De volgende activiteiten en onderwerpen zijn in het poho EZ&RT aan bod gekomen in 2014:

- Projecten vanuit de werkagenda Hart van Brabant. Verslag hiervan wordt gedaan onder paragraaf 2.3.
- Vitaal Leisure Landschap. Structureel wordt afstemming gezocht tussen de uitvoeringsorganisatie Vitaal Leisure Landschap en de bestuurders in het portefeuillehoudersoverleg.
- Samenwerking Routebureau Brabant. In maart 2014 is de samenwerkingsovereenkomst tussen de partners in het Routebureau Brabant door de voorzitter van het poho EZ&RT (namens de regio Hart van Brabant) ondertekend.
- Het beheer en onderhoud van de recreatieve routenetwerken (fietsen, wandelen, paardrijden, mountainbiken en varen) is per 1 september 2014 overgedragen aan het Routebureau Brabant.
- Een onderzoek naar logiesaccommodaties is opgestart. Dit gebeurde eind 2014, vooruitlopend op het feit dat dit project in 2015 in de begroting is opgenomen. Doel van het onderzoek is enerzijds om de huidige markt in kaart te brengen in een 'foto verblijfsrecreatie' en anderzijds om te kijken welke kansen er liggen op basis van de ambitie 'film voor de toekomst'. Door inzicht te krijgen in de markt kunnen initiatieven op de juiste wijze ondersteund worden, regiobreed. Daarnaast kan de acquisiteur de informatie gebruiken voor het gericht aantrekken van aanbieders van de juiste type verblijfsaccommodatie.
- Benutting van het breedbandfonds van de Provincie Noord-Brabant. Via een overhevelingsvoorstel uit 2013 werd een klein projectbudget aan de begroting 2014 toegevoegd. Het budget werd toegevoegd onder het begrotingsdeel 'Ruimte & Bereikbaarheid' en zal daar onder het projectenoverzicht (paragraaf 6.3) eveneens worden toegelicht. Voor het project is in februari 2014 een apart portefeuillehoudersoverleg georganiseerd waarbij de provincie (financier) en de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM, als uitvoerder van het fonds) informatie hebben gegeven over de pilotfase en het vervolgproces daarna. Aan de hand daarvan is in mei door het portefeuillehoudersoverleg besloten dat gemeenten in eerste instantie zullen aanhaken bij c.q. ondersteuning zullen geven aan breedbandinitiatieven van private partijen uit hun eigen gemeenten en op te schalen waar dat nodig blijkt.

Vanuit het Regionaal Ruimtelijk Overleg (RRO) en de regionale agenda werken zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen in het gecombineerde portefeuillehoudersoverleg ROV en EZ&RT:

- Regionale Detailhandelsfoto. Deze is afgerond in december 2013, op basis waarvan het regionaal afsprakenkader detailhandelsontwikkelingen is opgesteld en in het RRO van juni 2014 is vastgesteld. Uitgebreid verslag van het project wordt gedaan onder paragraaf 6.3 in het hoofdstuk over 'Ruimte & Bereikbaarheid'.
- Regionaal herstructureringsprogramma bedrijventerreinen. De 2de tranche van de PHP-subsidieregeling is in 2014 uitgezet, in 2015 besluit de provincie over een mogelijk 3de tranche.
- Regionaal programma bedrijventerreinen. De jaarlijkse herbevestiging en herijking in het RRO van december.
- Vernieuwde IBIS-enquête. Geaccordeerd door combi-poho en RRO in december 2013, uitgevoerd in 2014, resultaten en kwaliteit zeer naar tevredenheid.
- Regionaal kantorenprogramma. Voorbereiden regionale kantorenafspraken gestart in 2014, vaststelling voorzien voor RRO in juni 2015.
- Prognose Bedrijventerreinen 2014. Door GS in het RRO van december 2014 aangeboden aan de regio, met als doel om met op basis hiervan in het RRO van december 2015 nieuwe afspraken over het regionaal programma bedrijventerreinen te maken. Uitgebreid verslag van het project wordt gedaan onder paragraaf 6.3 in het hoofdstuk over 'Ruimte & Bereikbaarheid'.

Leisure neemt een belangrijk onderdeel in binnen het portefeuillehoudersoverleg. Er is nog relatief minder aandacht voor de andere economische speerpuntsectoren die benoemd zijn binnen de regio en waarvoor Midpoint Brabant ontwikkelprogramma's voert. In het komende jaar moet bekeken worden op welke wijze meer aandacht besteedt kan worden aan de sectoren: aerospace & maintenance, logistiek en care.

Voor het thema leisure heeft het portefeuillehoudersoverleg in september 2014 de prioriteiten bepaald. Tevens zijn hierbij bestuurlijk trekkers aangewezen voor de verschillende leisure projecten. De prioriteiten zijn verwerkt in de begroting 2015. Van belang is de betrokkenheid van het portefeuillehoudersoverleg bij de verschillende projecten te vergroten. Tevens is aandacht nodig voor de communicatie vanuit de portefeuillehoudersoverleggen richting de gemeenteraden.

2.3 Verslag projecten Economische Zaken, Recreatie & Toerisme

In de begroting 2014 waren onder de noemer:

- faciliteren Leisure Boulevard;
- faciliteren Aerospace & Maintenance Cluster;
- faciliteren Logistics Cities;
- faciliteren Care Avenue

projecten opgenomen waarmee genoemde programmalijnen van Midpoint Brabant met overheidsactiviteiten gefaciliteerd zouden worden.

Gedurende het jaar 2014 is hier de ondersteuning van een tweetal activiteiten bijgekomen (medefinanciering van het Servicepunt Externe Financiering en de aanvraag en doorbeschikking van de provinciale REAP-subsidie aan Midpoint Brabant), die we zullen toelichten onder de noemer:

- faciliteren Midpoint Brabant algemeen.

2.3.1 Faciliteren Leisure Boulevard

Onder deze noemer waren budgets begroot voor het actualiseren van de Kansenskaart leisure en voor projectleiding op het project Bereikbaarheid leisure. Via overheveling van budget van 2013 naar 2014 werd daar budget aan toegevoegd voor reeds lopende activiteiten in het kader van de projecten Leisure loket, Cross border Leisure Lab, Regionale promotie en acquisitie. Alle projecten zijn binnen budget gerealiseerd. Enige uitzondering is het project Coss border leisure lab waarbij het budget licht werd overschreden. De overschrijding van dit budget wordt echter ruimschoots gecompenseerd door orderrealisatie op de andere projecten, waardoor het geheel aan leisure-gerelateerde activiteiten binnen budget blijft.

Kansenskaart leisure

In 2013 is de regionale kansenskaart leisure opgesteld. De kansenskaart vormt de basis voor de doorontwikkeling en groei van de regio, hetgeen ook weer belangrijk is voor mogelijke acquisitie doeleinden. Het portefeuillehoudersoverleg EZ&RT is verantwoordelijk voor de (jaarlijkse) actualisatie van de kansenskaart leisure. De actualisatie is opgestart in 2014. Deze wordt gekoppeld aan een gebiedsgerichte uitwerking voor bovenregionale leisurevoorzieningen. Hiervoor wordt ambtelijk en bestuurlijk samengewerkt met Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting. Daarnaast wordt samenwerking gezocht met de provincie Noord Brabant. Het project krijgt in 2015 een vervolg als een reguliere taak van het portefeuillehoudersoverleg.

Bereikbaarheid Leisure (voorheen: Ontsluiting leisure voorzieningen)

Binnen het project Bereikbaarheid leisure zijn twee onderdelen onderscheiden:

1. Fysieke bereikbaarheid
2. Uitstraling van de regio als leisureregio (in relatie tot infrastructuur)

Ad. 1) fysieke bereikbaarheid

In 2014 is in opdracht van Regio Hart van Brabant (GGA) door de bureau's Goudappel / ZKA in een drietal groeiscenario's voor leisure de gevolgen voor de bereikbaarheid van de regio in beeld gebracht. De eerste conclusie is dat er vanuit het oogpunt van bereikbaarheid voor het structurele leisure autoverkeer op het regionale hoofdwegennet, geen belemmeringen zijn om de leisure-ambities uit 'Dreampoint 2025' waar te maken. Dit wil niet zeggen dat er geen aandacht meer hoeft te zijn voor de bereikbaarheid van leisurevoorzieningen. Deelconclusies zijn:

- toename van het verkeer op een aantal wegen in het buitengebied en lokale wegen hebben een nadelige invloed op het woon- en leefmilieu;
- bij natuurgebieden is nu al sprake van parkeerproblemen op piekdagen en piekmomenten;
- topdruktedagen van grootschalige attracties en evenementen in de huidige situatie leiden incidenteel tot overbelasting van het omliggende wegennet.

Een tweede conclusie is dat het in de komende jaren bij leisuremobiliteit vooral gaat om 'regionale kansen benutten', door mobiliteit en bereikbaarheid slimmer en duurzamer te maken (kwaliteit).

Als vervolg op de uitkomsten van de studie naar de bereikbaarheid van leisurevoorzieningen, hebben de portefeuillehouders van 'recreatie en toerisme' en 'verkeer en vervoer' op de Hart van Brabantdag in september 2014 besloten tot het 'opstellen van een regionaal programma voor vernieuwende leisuremobiliteit'. Eventuele vervolgcities die hieruit voortvloeien vallen in 2015 onder opdrachtgeverschap van het portefeuillehoudersoverleg Verkeer & Vervoer.

Ad. 2) Uitstraling van de regio als leisureregio

In 2014 zijn twee inspiratiesessies gehouden met als doel te komen tot realistische projecten om de uitstraling van de regio als leisureregio te verbeteren. Eén van de projecten die in 2015 wordt opgepakt is de 'leisure-inrichting' van benzinstations langs hoofdwegen.

Leisureloket

In 2014 is aan de hand van de verkenning uit 2013 een voorstel voor het regionale leisureloket uitgewerkt. De portefeuillehouders recreatie en toerisme hebben in december 2014 ingestemd met het dit voorstel. Met het Leisureloket willen de negen samenwerkende gemeenten in de regio gastvrij zijn naar initiatiefnemers. Zij willen in gezamenlijkheid de kansen pakken. Leisure-ondernemers met plannen voor nieuwe vestiging, verplaatsing of uitbreiding willen de samenwerkende gemeenten - vanuit de overheidstaak - faciliteren met een goede plek in het Hart van Brabant.

Initiatiefnemers of gemeenten lichten het Leisureloket in over de bovenlokale leisureplannen. Het Leisureloket bestaat uit een regionaal leisureteam dat de initiatieven in ontvangst neemt. Dit team bespreekt hoe het de activiteiten rondom het initiatief het best kan managen. Het leisureteam gebruikt de 'kansenkaart leisure' als basis. Het Leisureloket is een overheidsdienst binnen het House of Leisure. Het Leisureteam is daar begin 2015 van start gegaan. De voorbereidingen hiervoor werden in 2014 getroffen. Na één jaar vindt een evaluatie van het Leisureloket plaats. Hiervoor moeten nog (kwantitatieve) criteria opgesteld worden.

Cross border Leisure lab (voorheen: Slow food/ Slow leisure)

Voor het project Cross border Leisure lab werd een enig budget uit 2013 naar 2014 overgeheveld, zodat lopende activiteiten konden worden voortgezet. In opdracht van Regio Hart van Brabant heeft onderzoeksbureau ERAC in 2014 een onderzoek uitgevoerd naar de kansen voor innovatieve projecten in het MKB op het gebied van leisure in de grensstreek Vlaanderen / Nederland. Na gesproken te hebben met ondernemers, instanties was de conclusie van het onderzoek dat er veel aanzetten voor interessante initiatieven zijn, maar dat die om allerlei redenen niet van de grond komen. De regio mist hierdoor economische kansen.

Dit heeft ertoe geleid dat de regio in samenwerking met de Vlaamse partners in 2015 een aanvraag wil indienen voor het Interregprogramma Vlaanderen - Nederland. Insteek van het project is een ondersteuningstraject aan te bieden aan ondernemers met een idee om nieuwe economische activiteit te realiseren op het platteland in de grensregio. Het gaat om ideeën die passen binnen cross-overs als leisure-health, leisure – interactive media/ICT, en food-health.

Met het bij Midpoint Brabant ingerichte Servicepunt externe financiering is verkend welke subsidiebronnen er voor dit project zijn. Externe financiering van leisure gerelateerde projecten blijkt bijna niet mogelijk, omdat leisure als sector buiten vrijwel alle regelingen valt.

De conclusie is dat er op dit moment in feite één subsidiemogelijkheid is voor het project Cross border Leisure Lab, en dat is Interreg Vlaanderen – Nederland. En ook die regeling past lastig en kan niet alleen vanuit leisure worden aangevlogen. Regio Hart van Brabant zal in 2015 haar rol moeten bepalen in het Cross border Leisure lab. Wordt de regio lead partner in dit project? Een welke inspanning (financieel, capaciteit) kan de regio leveren?

De openstelling van het Interreg programma Vlaanderen - Nederland was later dan gedacht, pas in 2015. Zodoende kon er in 2014 nog geen aanvraag worden ingediend.

Regionale promotie en acquisitie

Dit project is als Hart van Brabant project afgerond in 2014 met een besluit van het portefeuillehoudersoverleg om deze taak onder triple helix aansturing te brengen. Dichtbij bedrijfsleven, met betrokkenheid van belangrijke partners uit onderwijs en met stevige inbreng vanuit de overheid. In 2014 is een notitie opgesteld met uitgangspunten, op grond waarvan budget beschikbaar werd gesteld voor het aantrekken van een acquireur die bij Midpoint Brabant zijn acquisitieactiviteiten gaat uitvoeren. Met ingang van 2015 is de regionale acquisitie als taak ondergebracht in de begroting van Midpoint Brabant, waarmee het ook een Midpoint activiteit is geworden. In de Midpoint organisatie is sindsdien een regiepunt regionale acquisitie ingericht, waarbij (ook vanwege de beperkte beschikbaarheid van capaciteit) in eerste instantie een aanvang wordt gemaakt met regionale acquisitie ten behoeve van leisure en aerospace & maintenance. Dit lijken de speerpunten waar met behulp van regionale acquisitie direct 'laag hangend fruit' te pikken is.

2.3.2 Faciliteren Aerospace & Maintenance Cluster

Onder deze noemer waren in de begroting 2014 budgets begroot voor activiteiten die de ontwikkeling van de aerospace & maintenance campus in de regio (Gate2) zouden versterken, zoals de vertaling van de campusvisie Gate2 naar een gebiedsvisie en bestemmingsplan en voor de bestuurlijke lobby op civiel medegebruik van Vliegbasis Gilze en Rijen. Sturing op de activiteiten vond in de praktijk nagenoeg volledig plaats vanuit het programma Aerospace & Maintenance Cluster van Midpoint Brabant. Activiteiten in dit kader werden bekostigd uit het programmabudget dat daar voor handen was. Dat betekent dat weinig aanspraak is gemaakt op budgets uit de begroting 2014 van Regio Hart van Brabant. Hierop is het resultaat dan ook een overschot.

Campus- en gebiedsontwikkeling Gate2

Op de locatie van het voormalige Ericsson terrein in Gilze en Rijen opende in 2014 het zogenaamde Aeroparc. Hoewel het een privaat initiatief is, is het ondernomen in samenhang met de investeringen die vanuit de overheid en Midpoint Brabant zijn gepleegd de afgelopen jaren. Het gebied krijgt hiermee nog meer het karakter van een kristallisatiepunt voor aerospace & maintenance ontwikkelingen. Ook de campusontwikkeling, met daarin Gate2 als belangrijk onderdeel, gaat hiermee een volgende fase in.

Gelijktijdig vond de oplevering plaats van het ambitiesdocument Aerospace & Maintenance, met daarin drie doelen / ontwikkellijnen:

- Campusontwikkeling Gate2;
- Simulatorenpark;
- Centrum voor productietechnologie.

Het document is opgesteld door Midpoint Brabant, via de stuurgroep Aerospace & Maintenance Cluster waarin de gemeenten Gilze en Rijen en Tilburg bestuurlijk participeren.

In 2014 is op Gate2 de Lijmacademie geopend en het Composieten Expertise Centrum doorontwikkeld; beide instellingen verzorgen opleidingen en cursussen voor professionals en studenten op het gebied van verbindingen en oppervlaktebehandelingen. Het aantal opleidingen dat het Rotary Wing Training Center verzorgt nam in 2014 toe ten opzichte van de voorgaande jaren, maar blijft nog achter bij de gewenste omvang bij de start van het RWTC.

De ontwikkeling van een FieldLab Smart Industries op Gate2 / Aeroparc, als een uitwerking van de landelijke actieagenda Smart Industries van het Rijk, is in 2014 in gang gezet. Onder de naam CAMPIONE richt deze fieldLab zich op Condition Based Maintenance en wil het bijdragen aan het 100% voorspelbaar maken van onderhoud. In de eerste fase vormt de procesindustrie de doelgroep waarbij de focus in een latere fase verbreed kan worden naar andere industriële sectoren. CAMPIONE behoort tot de eerste 10 fieldlabs die landelijk ontwikkeld worden.

Tijdens een handelsmissie naar China is in 2014 een samenwerkingsconvenant getekend met een aerospace business park in Chengzou dat momenteel ontwikkeld wordt. In 2015 wordt een uitwerking van dit convenant verder verkend, waarvan een bezoek van een Chinese delegatie aan Gate2 onderdeel is.

De regio's Hart van Brabant, West-Brabant en de provincie Noord-Brabant hebben tijdens het BO MIRT van november 2014 afgesproken met de Minister van I&M dat de ruimtelijke economische verkenning van 'Maintenance Valley' een vervolg krijgt. Dit als mogelijke opmaat naar het starten van een formele MIRT procedure voor SVIR regio 'Maintenance Valley' (een regio met meer dan gemiddelde aanwezigheid van landelijke topsectoren).

Planvorming Lobby civiel medegebruik Vliegbasis Gilze en Rijen

Dit project heeft een tweeledig doel. Enerzijds militair-civiele samenwerking mogelijk maken. Anderzijds openstelling voor civiele activiteiten. Er is een bezoek gebracht door een consortium van bedrijven dat mogelijk gebruik zou kunnen maken van de apparatuur en machines op de vliegbasis. Hoewel het animo groot was, heeft dit nog geen samenwerking opgeleverd. De samenwerking met Defensie lijkt wel haar vruchten af te werpen rond het thema van het beoogde simulatorenpark in Gilze en Rijen. Inmiddels zijn onderhandelingen gaande om een aantal luchtmachtsimulatoren concreet te huisvesten op het Aeroparc, waarmee een nieuwe aanzuigende werking ontstaat op tal van activiteiten. Daarmee krijgt de militair-civiele samenwerking een grote impuls.

2.3.3 Faciliteren Logistics Cities

Onder deze noemer waren in de begroting 2014 voorgenomen activiteiten opgenomen. Het betrof projecten zonder budget in de regiobegroting. Voor de projecten Wilhelminakanaal fase 1,5 en Opwaardering Haven Waalwijk geldt dat de kosten gedekt worden uit de eigen begrotingen (met Rijksmiddelen en overige subsidies). De eventuele kosten die gepaard zouden gaan met de derde geplande activiteit Bestuurlijke lobby bereikbaarheid zouden worden gedekt uit de begroting van GGA Hart van Brabant. Bestuurlijke sturing op alle drie de genoemde projecten lag bij het portefeuillehoudersoverleg Verkeer & vervoer (waar relevant in afstemming met de poho's Economische Zaken, Recreatie & Toerisme en Ruimtelijke Ordening & Volkshuisvesting.)

De regio in beeld: Tilburg

Parkeergarage
Heuvel
Tel. 013 - 5400011
Openingsuren
Dagelijks
07:30 - 04:30 uur
Stalling gratis
Bijzonderheden zijn te vinden
op de website van de gemeente

Wilhelminakanaal fase 1,5

Begin 2013 is Rijkswaterstaat gestart met werkzaamheden voor de verruiming Wilhelmina-kanaal, klasse IV-verruiming (fase 1) tussen westgrens Tilburg en bedrijventerrein Kraaiven (afroning hiervan is voorzien in 2016). Voor een klasse IV bereikbaarheid van het Wilhelminakanaal tot aan bedrijventerrein Loven zijn aanvullende maatregelen nodig, aan onder meer de bruggen en de diepte van het kanaal. In overleg met Rijkswaterstaat is de gemeente Tilburg intussen opdrachtgever van de deelprojecten. In 2014 werd en momenteel nog wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor externe financieringsbronnen (Rijk, provincie, Europa) ten behoeve van de klasse IV-verruiming in bestaand kanaal tot aan de haven Loven(fase 1,5).

Opwaarderen Haven Waalwijk

De toegang tot de Waalwijkse industriehaven is momenteel beperkt tot kleine schepen (vaarklasse III). Voor de doorontwikkeling van de logistieke sector in de regio levert dit op middellange termijn al problemen op voor de aan- en afvoer van met name containers. Doel is te komen tot een haven in Waalwijk, die geschikt is om grotere schepen, tot en met vaarklasse V, te kunnen faciliteren voor laden en lossen. De negen gemeenten in Regio Hart van Brabant hebben zich ook in 2014 eensgezind geschaard achter het belang voor opwaardering van de haven, vanuit de gedachte dat dit goed is voor de gehele regionale economie. In het belang van de ontwikkeling van de regionale economie wordt gezamenlijk en eensluidend opgetrokken om de hogere overheden (financieel) te betrekken bij het project. Dit slaagt steeds beter. De minister van Infrastructuur en Milieu besloot in 2013 reeds tot het beschikbaar stellen van 5 miljoen Euro voor de ontwikkeling van een nieuwe insteekhaven. In 2014 besloten vervolgens diverse ondernemers in de gemeenten Waalwijk en Heusden 2,5 miljoen euro mee aan de nieuwe insteekhaven. Daartoe ondertekenden zij in maart een overeenkomst met de gemeente Waalwijk. De ondernemers stoppen per container en per ton bulkgoed die via de haven worden verscheept een bedrag in een fonds. Op die manier wordt over dertig jaar 2,5 miljoen euro opgebracht. Uit onderzoek blijkt dat dit bedrag haalbaar is en dus in de begroting kan worden opgenomen. Het Waalwijkse college van B en W besloot in september 2014 vervolgens om al in 2015 de renovatie aan te pakken van de verouderde havensluis. De aanvankelijke bedoeling om de renovatie van de sluis te verpakken in één aanbesteding met de aanleg van een nieuwe insteekhaven wordt daarmee losgelaten. Die aanbestedingsprocedure als geheel heeft vertraging opgelopen vanwege de procedures die gevolgd moeten worden.

Bestuurlijke lobby bereikbaarheid

De bestuurlijke lobby richtte zich via afspraken die in Hart van Brabant verband zijn gemaakt en in 2012 al zijn vastgelegd in een convenant, op zowel de A59, de A59 en in mindere mate de N65, als op waterbereikbaarheid. Dit laatste onderdeel is in de twee voorgaande projecten aan de orde geweest.

Voor de A59 geldt dat diverse regionale partijen een samenwerkingsovereenkomst hebben getekend. De regionale overheden (waterschap Aa en Maas, provincie Noord-Brabant en de gemeenten Den Bosch, Heusden en Waalwijk zijn een daarop gebaseerde Bestuursovereenkomst aangegaan. Daarin is gekozen voor een fasering van de zogenaamde 'Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat'. Voor de realisatie van fase 1 zijn ook financieringsafspraken gemaakt. Daarin is een scala van doelen opgenomen, te weten hoogwaterbescherming, creëren ecologische passages, verbetering recreatieve fietsstructuur, verbetering landbouwstructuur, verbetering leefbaarheid van de woonkernen, verbetering bereikbaarheid werkgelegenheidssterrein, vergroten verkeersveiligheid en doorstroming op de A59. De betreffende infrastructurele maatregelen zijn opgenomen in een "nut en noodzaakstudie" die de instemming heeft van de minister van I&M. Inmiddels is ook een projectstructuur opgezet om de plannen van fase 1 uit te voeren.

Het ministerie van I&M is adviseur in dit geheel. In 2015 en 2016 zullen de benodigde onderzoeken worden uitgevoerd, de MER-procedure en procedure ten behoeve van het inpassingsplan worden doorlopen en het geheel technisch worden voorbereid ten behoeve van de toekomstige aanbesteding. Daarnaast zal in 2016 de brug over het Drongelens Kanaal worden vervangen en zodanig worden vormgegeven dat deze geschikt wordt voor een snelheid van 100 km/u.

Voor de A58 geldt dat onder de vlag van InnovA58 de planuitwerking is gestart op de delen Tilburg-Eindhoven en Annabosch-Galder (Breda). De betreffende regiogemeenten op het traject Tilburg-Eindhoven worden actief geconsulteerd over inpassingsoplossingen. In mei 2014 is de verkenning afgerond met de keuze van twee kansrijke alternatieven: verbreding met een rijstrook of met een spitsstrook. In de vervolgfase wordt rond mei 2015 een voorkeursalternatief gekozen. Aanleg start op zijn vroegst (versneld) in 2019. Parallel vindt onderzoek plaats naar innovaties die financieel de versnelling moeten dekken. Daarnaast wordt onder de vlag van Smart Connectivity A58 integraal gekeken naar de bereikbaarheid en knelpunten op de hele A58 en hoe hier met een slimme combinatie van innovaties (software), organisaties (orgware) en mogelijk bijbehorende fysieke investeringen (hardware) met name ook op het traject Tilburg-Breda in de periode tot 2030 maatregelen mogelijk zijn. Lobby is met name gericht op behoud van Rijksmiddelen die voor Brabant (o.m. uit de Ruit Eindhoven) nu nog beschikbaar zijn. Het wegvak Tilburg-Breda (van De Baars tot aan Annabosch) blijft een belangrijk aandachtspunt, zeker nu ook uit berekeningen blijkt dat na verruiming van de twee aansluitende wegvakken A58, dit tussenliggende wegvak nog eens extra onder druk komt te staan.

Rond de N65 loopt een MIRT-verkenning die zich richt op het trajectdeel Helvoirt-Vught-Den Bosch. Vooralsnog zijn er geen maatregelen meer voorzien op het wegvak in onze regio. Hierover is bestuurlijk overeenstemming.

2.3.4 Faciliteren Care Avenue

Onder deze noemer was in de begroting 2014 een project opgenomen dat te typeren was als faciliterend aan het Care Avenue programma dat belegd is bij Midpoint Brabant. Het betreft het project Maatschappelijke EHBO. Bestuurlijke sturing lag voor de hand vanuit het portefeuillehoudersoverleg Maatschappelijke Ontwikkeling & jeugd, Jeugdgezondheidszorg. Waar relevant in afstemming met het portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken & Recreatie en Toerisme. Voor het project was een klein projectbudget beschikbaar binnen de begroting van Regio Hart van Brabant. Hierop is geen aanspraak gemaakt, waardoor sprake is van een overschot.

Maatschappelijke EHBO

Zie verslag in paragraaf 4.3.

Overige activiteiten ter facilitering van Care Avenue

Het economische ontwikkelprogramma voor de zorgsector is voor uitvoering belegd bij Midpoint Brabant. In 2014 is Midpoint Brabant een strategische koppeling aangegaan met het Zorgnetwerk Midden-Brabant, het samenwerkingsverband van vijftien zorgaanbieders, waaronder Instituut Verbeeten, GGD Hart voor Brabant, het St. Elisabeth en het Tweesteden Ziekenhuis, De Wever, Thebe, Schakelring, Volckaert, GGZ Breburg en de Kring Huisartsen. Vanuit het Zorgnetwerk is begin 2014 een programmamanager voor Care Avenue gedetacheerd. Daardoor heeft het programma in 2014 duidelijker dan voorheen vorm en inhoud kunnen krijgen.

Het brandpunt van de ontwikkelingen gaat om het verhogen van de maatschappelijke en economische winst in de zorg, door (technologische) innovaties ook echt toepasbaar te maken voor burgers. Waar sommige regio's inzetten op technologische ontwikkelingen rond farmaceutica en biotechnologie, wil Hart van Brabant het verschil maken op gedragsverandering. Preventie en een adequate verbinding tussen technologie en mens zijn daarbij speerpunten. Daar heeft het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aandacht aan geschonken in haar beleidsvisie, omdat zonder maatschappelijke implementatie van technologische innovatie de winst niet behaald wordt die nodig is voor een vitale regio. Door een proeftuin te vormen waar in co-creatie zorgoplossingen voor de toekomst gevonden worden, kan de regio zich onderscheiden met haar Social Innovation kracht. Daarvoor is samenwerking met Brainport van meerwaarde.

In 2014 is een aantal projecten gestart, waaronder de proeftuin Dementie. De Proeftuin is erkend als een landelijke proeftuin in het kader van het Deltaplan Dementie en maakt het deel uit van het Provinciale Programma Zorgeconomie. De ambitie van de Proeftuin is om uiteindelijk te komen tot een duurzaam sociaaleconomisch netwerk waarin slimme en betaalbare oplossingen ontwikkeld worden die hun weg vinden naar mensen die leven met dementie. Dit met als uitkomst het langer, veilig en prettig thuis blijven wonen en deelnemen aan de maatschappij van mensen met dementie, waarbij de mensen die voor hen zorgen zoveel mogelijk ontlast worden.

In 2014 was de focus van de proeftuin het ontdekken van de kloof die grootschalig gebruik in de weg staat van producten, diensten of concepten, die op kleine schaal hun waarde bewezen hebben. Dit is gebeurd met onderzoek naar de ervaringen van de stakeholders; ouderen met dementie en/of hun mantelzorgers, ondernemers, verzekeraars, zorgprofessionals, etc. Naar genoemde kloof is wetenschappelijk onderzoek verricht. De resultaten zijn onomstotelijk en bieden een houvast voor de noodzakelijke innovatierichtingen. Innovaties waarbij de nieuwe technische producten en diensten (technologische samenwerking) met nieuwe manieren van samenwerken tussen partijen (sociale innovaties) voor duurzame oplossingen moeten zorgen. In 2015 is de focus van de Proeftuin het werkelijk innoveren in de praktijk.

Een andere belangrijke pijler in het Care Avenue programma is het experimenteren met het gebruik van het persoonlijk gezondheidsdossier (PGD). Het PGD is een elektronisch medisch dossier dat gedurende het hele leven van de patiënt wordt opgebouwd en als bron voor gezondheidsinformatie wordt gebruikt. Het ondersteunt mensen bij het nemen van beslissingen over hun gezondheid. Met dit digitale communicatiemiddel (in de vorm van een app of internetapplicatie) heeft de patiënt/cliënt inzage in diens medische gegevens, kan de vitale en lifestyle meetgegevens met anderen delen, kan e-consulten aanvragen en afspraken met behandelaars maken en informatie delen met familie, omgeving en professionals. Dit is in lijn met de ambitie inzake e-health en zorgverbetering zoals door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport uitgesproken in een brief aan de Tweede Kamer. Tevens komt dit overeen met het advies van de Raad voor de Volksgezondheid & Zorg, en de basiseisen waar platforms voor ondersteunde zelfzorg moeten voldoen.

PGD's hoeven op zichzelf niet meer uitgevonden te worden, er zijn er genoeg. De regio heeft als visie dat de connectiviteit tussen PGD's, de informatiesystemen van zorginstellingen, de medische apps en devices een voorwaarde is voor succesvol gebruik van PGD's. Het doel is het realiseren van deze connectiviteit en vervolgens operationeel maken in de regio, met als uitgangspunt dat de patiënt/cliënt zelf diens PGD kiest.

Sturing op de projecten is belegd bij de stuurgroep Care Avenue die in 2014 werd ingericht en waar een goede triple helix vertegenwoordiging is gerealiseerd. De overheid is vertegenwoordigd via twee wethouders die zijn afgevaardigd namens het portefeuillehoudersoverleg Maatschappelijke Ontwikkeling & Jeugd, Jeugdgezondheidszorg. Een steviger verbinding met het economische domein moet nog worden gerealiseerd.

De gemeente Tilburg heeft in 2014 beleids-/ projectleiderscapaciteit ter beschikking gesteld ten behoeve van enkele Care Avenue projecten.

2.3.5 Faciliteren Midpoint Brabant algemeen

Onder deze noemer waren in de begroting 2014 geen budgets begroot. Via een overhevelingsvoorstel met de jaarstukken van 2013 werd echter budget aan de begroting toegevoegd voor het meefinancieren van het (destijds nieuw in te richten) Servicepunt Externe Financiering bij Midpoint Brabant. Dit 'project' is ruim binnen budget gerealiseerd.

Daarnaast veranderde de provincie Noord-Brabant haar uitgangspunten omtrent het Regionaal Economisch Actieprogramma (REAP). De uitvoering van dit fonds was al sinds jaren belegd bij Midpoint Brabant. Na de aanpassing van de uitgangspunten (die het in tegenstelling tot voordien nog slechts voor publiekrechtelijke lichamen mogelijk maakte om REAP aan te vragen bij de provincie) kon Midpoint Brabant de provinciale bijdrage aan het REAP niet langer aanvragen. Regio Hart van Brabant treedt sindsdien op als subsidie-aanvrager. Midpoint Brabant is gemachtigd voor het indienen en uitvoeren van het REAP en is tevens verantwoordelijk voor de vaststelling hiervan.

Servicepunt Externe Financiering

De basisorganisatie van Midpoint Brabant is via de inwonersbijdrage van de negen gemeenten (en een deel cofinanciering van derden) gefinancierd. De dekking van de kosten voor programma's en projecten is met het aflopen van onder meer het subsidietraject 'Samen Investeren' echter weggevallen. Om die reden (en omdat er nieuwe fondsenperiodes aanbreken bij provincie, Rijk en Europa, hetgeen kansen biedt voor onze regio) werd in 2014 herhaaldelijk geconstateerd dat het aantrekken van externe financiering voor het uitvoeren en ontwikkelen van de strategische agenda van de regio prioriteit moet krijgen. Ook bestuurlijk leefde de wens om snel en concreet actie te ondernemen op dit punt.

Die gewenste actie heeft vorm gekregen via het medio 2014 ingerichte 'Servicepunt Externe Financiering' bij Midpoint Brabant. De Coördinator van het servicepunt heeft zich onder triple helix aansturing en met een regionale scope sindsdien toegelegd op de verwerving van fondsen voor met name sociaal-economische projecten en activiteiten. De coördinator werkte daarbij nauw samen met de inhoudelijke programmamanagers en de programmamanager Regionaal Economisch Actie Programma (REAP) bij Midpoint Brabant. Advisering wordt geboden aan project initiatiefnemers vanuit kennis- cq onderwijsinstellingen, overheid en bedrijfsleven. Deze partijen zijn primair geholpen bij het vormen van de vereiste partnerschappen, bij het proces van projectontwikkeling, strategisch financieringsadvies, afstemming met subsidieverstrekker en secundair bij indiening subsidie aanvraag, projectuitvoering, administratie en verantwoording. De resultaten die in de regio worden geboekt op het vlak van verwerving externe financiering worden bijgehouden in een monitoringsysteem. Tweewekelijks wordt een subsidienieuwsbrief uitgebracht, specifiek toegespitst op de regio. Ten slotte zijn bij de meeste regio-gemeenten intussen één of meerdere subsidieadvies-sessies georganiseerd.

Servicepunt Regionaal Economisch Actieprogramma

Het Regionaal Economisch Actie Programma is een subsidiepot waarmee projecten uit de regio gefinancierd kunnen worden. Het programma wordt gefinancierd door de provincie en de negen Midden-Brabantse gemeenten. Het REAP ondersteunt projecten die een impact kunnen hebben op de regionale economie en in de beginfase zitten van ontwikkeling.

In de meeste gevallen betreft het projecten die een directe bijdrage leveren aan uitvoering van de ambities van de regionale economische speerpuntsectoren, of aan een van de thema's waarop de regio via Midpoint Brabant inzet: duurzaamheid en arbeidsmarkt. Social Innovation is altijd het Leitmotiv. Een groot aantal REAP-projecten is sinds 2007 opgeschaald middels en (Europese) subsidie of private investeringen. Het REAP genereert op die wijze een grotere multiplier.

Met de ingezette REAP-middelen is de afgelopen jaren een multiplier gerealiseerd van 3. Dat wil zeggen dat de publieke middelen verdrievoudigd zijn in omvang door gerealiseerde cofinanciering van bedrijfsleven en onderwijsinstellingen. Als wordt gekeken naar de via de REAP-route verworven EU-middelen dan blijkt een multiplier van maar liefst 25 gerealiseerd.

In 2014 zijn de volgende projecten met REAP subsidie gehonoreerd (met bijbehorende eindbegunstigde):

- **Sectoroverstijgend**
Ontwikkeling Regiepunt Social Innovation, Midpoint Brabant
3D Enabling & Connecting Community, Genicap Beheer BV
Energiearchitect, Stichting MOED

- **Aerospace & Maintenance**
3D printing facility, Brands Beheer
Global Composite Exchange Portal, AssetPro
Versterking samenwerking bedrijfsleven-onderwijs in A&M, ROC Tilburg

- **Zorg**
Life Sciences MBA, 3D-PharmXchange
Proef Persoonlijk Gezondheidsdossier, Zorgnetwerk Midden-Brabant

- **Leisure**
Ontwikkeling Huis van de Leisure, Midpoint Brabant
Marktlokaal, Local Pioneers

- **Logistiek**
Multimodal Smart Match, Midpoint Brabant
Smart Micro Freight, Tiburg University
ParcelPoint, TLogistics BV

Bij de projecten zijn tientallen partijen betrokken uit overheid, onderwijs en bedrijfsleven.

De regio in beeld: Waalwijk

3. Arbeidsmarkt

3.1 Doelstelling 2014

Als tweede maatschappelijke uitdaging waarop regionaal programma werd ontwikkeld voor 2014, waarvan de activiteitenprogramma's van Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant werden afgeleid, gold de doelstelling:

'de regio heeft een goed functionerende arbeidsmarkt: iedereen doet mee'

In algemene zin formuleerde de regio de ambitie om zich te onderscheiden met een goed functionerende arbeidsmarkt die uitblinkt in toepassing van innovatieve arrangementen en oplossingen voor knelpunten en die daarvoor samenwerking organiseert tussen onderwijs, overheid en ondernemers.

Of het nu gaat om vraag- en aanbodmatching, re-integratie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of technisch onderwijs, allen zijn van belang voor een goed draaiende economie en maatschappij waarin iedereen meedoet. In de regio is het van belang om via een gedragen arbeidsmarktprogramma, er specifiek voor te zorgen dat:

- deze, met gezamenlijk beleid op de uitvoering, goed is voorbereid op de invoering van de Participatiewet (waardoor een meer innovatief, effectief en betaalbaarder systeem ontstaat);
- jeugdwerkloosheid en werkloosheid onder ouderen wordt teruggedrongen;
- er meer banen voor hoger opgeleiden worden gecreëerd, evenals voor elementair en laaggeschoolden;
- het functioneren van de arbeidsmarkt wordt gemoderniseerd (meer competentiegericht opleiden en werken);
- de dienstverlening van de overheid aan werkgevers wordt verbeterd en beter wordt afgestemd.

Het arbeidsmarkt programma is per definitie een programma waarvoor overheid, onderwijs en bedrijfsleven nauw met elkaar moeten samenwerken. De coördinatie op het 'publieke deel' van het arbeidsmarktprogramma ligt bij het portefeuillehoudersoverleg Arbeidsparticipatie. Over de overheidsverantwoordelijkheden die daar op de agenda staan is veelvuldig contact met de andere 'twee o's' gewenst. De coördinatie op het regionale triple helix arbeidsmarktprogramma ligt bij Midpoint Brabant. Binnen dat samenwerkingsverband spelen de samenwerkende gemeenten de rol van mede-opdrachtgever, waardoor de samenhang tussen de publieke samenwerking in het portefeuillehoudersoverleg en de triple helix samenwerking in Midpoint Brabant verband is gegarandeerd. Bij Midpoint Brabant is in 2014 een stuurgroep ingesteld voor de inhoudelijke sturing op het regionale triple helix arbeidsmarkt programma. Deze stuurgroep is door de regionaal programmamanager Arbeidsmarkt bij Midpoint Brabant samengesteld met mensen uit onderwijs, overheid en bedrijfsleven. Vanuit het portefeuillehoudersoverleg Arbeidsparticipatie zijn drie wethouders afgevaardigd in deze stuurgroep.

3.2 Verslag portefeuillehoudersoverleg Arbeidsparticipatie

In 2014 is het regionaal programma arbeidsmarkt Midpoint Brabant met verschillende initiatieven en activiteiten een rode draad geweest in de verschillende vergaderingen van het portefeuillehoudersoverleg. Een flink deel van de projecten uit het programma werden gefinancierd met middelen uit de begroting van Regio Hart van Brabant. Daarvan wordt op projectniveau verslag gedaan in paragraaf 3.3.

In aanvulling daarop kan worden vermeld dat het Ondernemersakkoord verder is gegroeid in omvang en dat zodoende meer en meer werkgevers betrokken zijn bij het vraagstuk van de inclusieve arbeidsmarkt. Het stimuleringsfonds Midden Brabant heeft een aantal bedrijven ondersteund in hun drang te innoveren om zodoende mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in te schakelen. Voor de regio is een subsidie aangevraagd bij het ministerie van SZW en gehonoreerd voor het LeerwerkLoket dat in 2015 wordt geïmplementeerd. Zodoende dragen de gemeenten in deze regio bij aan een gezonde ontwikkelcultuur voor werkenden en bedrijven in deze regio.

Het poho AP heeft in 2014 gestuurd op het binnenhalen van nieuwe ESF-subsidie. In totaal is € 1,8 miljoen aan ESF-subsidie toegekend voor 2015-2016. Met ESF-subsidie wordt ondersteuning geboden aan uitkeringsgerechtigden om aan het werk te komen. Deze ESF-subsidie is een subsidie voor de hele arbeidsmarktregio. Bijzonder in deze regionale samenwerking is de onderlinge afspraak dat er geen regionale projecten zijn ingediend, maar dat de subsidie volledig met 'Tilburgse activiteiten' wordt gerealiseerd. Hiermee richten we als regio de organisatie rondom de subsidie efficiënt in. Na realisatie van de activiteiten en ontvangst van de subsidie wordt het geld vanzelfsprekend wel in en voor de regionale arbeidsmarkt ingezet.

3.3 Verslag arbeidsmarktprojecten

In het jaarprogramma en de begroting 2014 van Regio Hart van Brabant was initieel al een zestal actielijnen/projecten opgenomen:

- gezamenlijke voorbereiding invoering Participatiewet;
- startersbeurs;
- gezamenlijk programma terugdringen Jeugdwerkloosheid;
- arbeidsmigratie;
- techniek-pact;
- internationalisering en kenniswerkers.

Gaandeweg het jaar 2014 is daar door het portefeuillehoudersoverleg, via een herschikking in het budget, een tweetal prioriteiten aan toegevoegd:

- ontwikkeling sectorplannen;
- doorontwikkeling Reshoring.

De arbeidsmarktprojecten zijn uitgevoerd binnen het budget dat daarvoor voor het arbeidsmarktprogramma in 2014 voor handen was. Er resteert een beperkt overschot waarvoor een overhevelingsvoorstel wordt gedaan in dit Jaarrapport. Het overhevelingsvoorstel omvat geen toevoegingen van nieuwe projecten of activiteiten, maar een voortzetting van activiteiten die in 2014 zijn gestart en deels in 2015 doorlopen.

Gezamenlijke voorbereiding invoering Participatiewet

Binnen het poho is in 2014 vele malen gesproken over de implementatie van de Participatiewet en de noodzakelijke lobby richting VNG, Divosa en het Rijk over (on)mogelijkheden in deze nieuwe wetgeving.

Er zijn in samenwerking met het programmabureau Regio Hart van Brabant diverse Thema-avonden georganiseerd voor raadsleden in de regio waarop (ook met externe partijen) gesproken werd over de gevolgen van de invoering van deze wet.

Op 3 juli 2014 is het startschot gegeven voor de ontwikkeling van een regionaal Werkbedrijf dat de schakel moet vormen tussen de reguliere arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. Vervolgens is op 25 september 2014 het 'plan van aanpak regionaal Werkbedrijf' geaccordeerd. Hierin zijn de kaders en uitgangspunten voor de verdere uitwerking van het regionaal Werkbedrijf Hart van Brabant vervat, gezien vanuit de invalshoek van het publieke domein. Tevens zijn daarin de opdrachten vervat voor de verdere inrichting van het werkbedrijf, de ontwikkeling van interne werkprocessen, de inkoop van een loonwaardesystematiek en het realiseren van de baanafspraken.

Geheel in stijl met de manier van werken in de regio is gekozen voor een praktische manier van samenwerken en in eerste instantie een focus op het resultaat in plaats van het voeren van een institutionele discussie. Voor wat betreft de structuur van de samenwerking in het regionaal Werkbedrijf wordt in aanvang dan ook niet gekozen voor een nieuwe organisatievorm met een eigen budget en overdracht van verantwoordelijkheden. Het doel is om voor 1 januari 2016 aansluiting te vinden bij een werkend en bestaand regionaal gremium waarbij op zijn minst werkgevers, vakbonden, onderwijs en werknemers zijn (of worden) aangesloten. Via dit gremium of netwerk worden minimaal de vier volgende elementen regelmatig besproken en nader afgestemd:

- aanpak en realisatie baanafspraken;
- samenhang in en kwaliteit van werkgeversdienstverlening in de regio;
- randvoorwaarden plaatsing uitkeringsgerechtigden en werkzoekende;
- aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt.

In 2016 ontstaat dan ruimte om te bezien hoe de werking van het werkbedrijf uitgebreid kan worden naar andere taken en bevoegdheden en wordt ingezoomd op de verankering met het brede regionale arbeidsmarktbeleid, zo hebben de portefeuillehouders geconcludeerd.

Startersbeurs

Voor werkzoekende jongeren op de arbeidsmarkt is door de Universiteit van Tilburg een nieuwe regeling ontwikkeld. Jongeren in de leeftijd van 18 t/m 26 jaar die klaar zijn met hun opleiding kunnen aan de slag met de Starterbeurs. Een kans om zes maanden, 32 uur per week, werkervaring op te doen bij een bedrijf naar keuze. Vakkennis verwerven in de praktijk, tegen een vergoeding.

Er zoeken in 2014 meer mensen werk dan er banen zijn. Voor jongeren is het daardoor extra moeilijk om aan werk te komen. Zij hebben geen werkervaring, terwijl bedrijven dat wel belangrijk vinden. Met de Startersbeurs krijgen starters de kans om die werkervaring op te doen, en zo een kickstart op de arbeidsmarkt te maken.

Intussen werkt een kwart van alle Nederlandse gemeenten met de Startersbeurs. Ook in de Regio Hart van Brabant is het gebruik toegenomen. In 2014 werd landelijk de 1000ste Startersbeurs uitgereikt.

Uit onderzoek blijkt dat meer dan de helft (52.3%) van de deelnemers aan Startersbeurs betaald werk heeft gevonden tijdens het traject of binnen een maand na afronding van de Startersbeurs (deelnemers die terug zijn gevallen op een voormalige bijbaan zijn in dit percentage niet meegenomen). Ruim een derde (36.7%) van de deelnemers die werk vindt krijgt een contract aangeboden bij het leerbedrijf. Bevraagd naar de mate waarin het

gevonden werk aansluit bij de opleidingsrichting geeft 59.6% aan dat hier sprake is van een goede aansluiting. Ruim driekwart (76.9%) van de deelnemers geeft aan dat het werk past bij het niveau van hun opleiding.

Gezamenlijk programma terugdringen Jeugdwerkloosheid

In 2014 is binnen Hart van Brabant via het poho AP het startschot gegeven voor de ontwikkeling van de regio als een zogenaamde 'jeugdwerkloosheid vrije zone'. Voor de zomer van 2015 is een plan van aanpak gereed op welke wijze deze stevige ambitie kan worden gerealiseerd.

Het doel is ambitieus en houdt in dat in samenwerking met de jongeren zelf en alle relevante stakeholders in de regio een regionale en sluitende aanpak van de jeugdwerkloosheid tot stand wordt gebracht. Dat houdt in dat jongeren die van school komen of zonder werk zitten binnen vier maanden worden geplaatst op o.a. een leerwerktraject, dan wel een stage of 'traineeship' of aanvullende opleiding, welke fungeren als tussenstappen naar werk.

Om dit te bereiken is een adequaat inzicht nodig in de stromen van jongeren binnen en tussen onderwijs en arbeidsmarkt op regionaal niveau. Tegelijkertijd vraagt dit de betrokkenheid en inzet van alle relevante partijen en effectieve samenwerking tussen deze partijen om zodoende de jongeren uiteindelijk een perspectief op werk te bieden. Hiervoor is ook inzicht nodig in de mogelijkheden en ervaren knelpunten van de verschillende partijen om het benodigde aantal leerwerkplekken, stage -en trainingsplaatsen en vervolgopleidingen te realiseren. Het onderzoek dat hiervoor in 2014 is gestart moet medio 2015 de volgende resultaten opleveren:

1. regionale data –en informatievoorziening JWL vrije zone
 - a. Inzicht in de situatie van jongeren
 - b. Inzicht in de verbetering van transities binnen en tussen onderwijs (O) en arbeidsmarkt (W): O-O, O-W, W-W) en in de knelpunten bij stakeholders.
2. regionale monitor JWL vrije zone.
3. Coördinatie ontwikkeling uitvoeringsprogramma en conceptbewaking door prof. Ton Wilthagen als voorzitter Regiegroep JWL vrije zone.

Daarnaast is in 2014 de al lopende regionale aanpak van jeugdwerkloosheid voortgezet. Hiervoor werd eerder een ESF-subsidie van 1,65 miljoen Euro verworven die voor de jaren 2013 en 2014 ter beschikking van de regio stond.

Arbeidsmigratie

Op het idee om eventueel op regionale schaal te werken aan beleid om arbeidsmigratie in goede banen te leiden is nog geen vervolg gekomen.

Techniek-pact

In 2014 is een verkenning gestart met het uitgangspunt de behoefte in beeld te brengen aan arbeid en de ontwikkeling van taken in het technische bedrijfsleven of bij bedrijven die afhankelijk zijn, dan wel een groot belang hebben bij technische ontwikkelingen.

De verkenning spitst zich toe op de regio, waar het Midden- en Kleinbedrijf dominant is en moet dan ook gaan over de verwachtingen en perspectieven van ondernemers in die zin, dan wel sectoren. Waar denken zij over vijf jaar te staan?

Op deze manier dient een gedegen beschrijving van de technieksector in de regio te ontstaan, waarvan de economische perspectieven en de HRM vraagstukken de twee belangrijkste pijlers vormen. We krijgen op deze wijze een goed beeld van het belang van techniek in onze regio, niet alleen de huidige, bekende bedrijvigheid, maar ook de ontwikkelingen in sectoren waar de betekenis van techniek sterk toeneemt. Zorg en ICT (waaronder domotica) is een in het oog springend voorbeeld.

De verkenning moet leiden tot uitgangspunten voor een onderbouwde economische agenda en een arbeidsmarktagenda voor instroom, onderwijs, scholing en andere vormen van dienstverlening van onderwijsinstellingen in het technisch domein in relatie tot de ontwikkelingen in technologie en werkveld. Een belangrijk kader daarvoor is het Techniekpact Midden Brabant).

De verkenning leidt tot een afgewogen, onderbouwd en breed (triple helix) gedragen profiel van de regio. Wat betreft de aansluitende agenda wordt verwacht dat die concrete activiteiten benoemt die de techniek in deze regio onder de aandacht brengen, stimuleren en innoveren. Daarbij is het essentieel om waar mogelijk een verbinding te leggen tussen die concrete activiteiten en de arbeidsmarkt-HRM agenda. Dat om zoveel mogelijk de samenhang met andere HRM agenda's van speerpuntsectoren Midpoint Brabant te laten zien.

Internationalisering en kenniswerkers

De regio Hart van Brabant is een van de drie kernpartners in het Holland Expat Center South (HECS). In dat kader zijn in 2014 verschillende activiteiten georganiseerd en zijn initiatieven ondersteund die een goed, internationaal vestigingsklimaat borgen en bevorderen. Voorop staat een snelle, klantvriendelijke afhandeling van formalities ten behoeve van expats die in de regio werkzaam zijn bij bedrijven of instellingen voor hoger onderwijs. In 2014 heeft HECS een nieuwe locatie betrokken die in alle opzichten voldoet.

Ten behoeve van expats en bedrijven verschijnt regelmatig een expat guide en is actuele Engelstalige informatie voorhanden over de regio Hart van Brabant. In de regio is de werkgroep Internationalisering ingericht (waarin HECS participeert) en waarin de afstemming tussen onderwijs, ondernemingen en overheid gestalte krijgt in een praktische werkagenda. Dat hield in 2014 onder meer in het organiseren van meerdere welkomstprogramma's, meet and greets en een groot event in museum De Pont in Tilburg waarin voor een breed publiek vooral gekeken is naar de ambities, wensen en mogelijkheden van belanghebbenden.

Een van de vitale voorzieningen voor expats is de aanwezigheid van een international school voor het basisonderwijs. In 2013 is een dependance van ISE (International School Eindhoven) in Tilburg gevestigd. In 2014 is de school ondersteund vanuit overheid en onderwijs om te komen tot een duurzame aanpak, met voldoende instroom van leerlingen. Het aantal leerlingen is sterk gegroeid in 2014, een ontwikkeling die zich naar verwachting in 2015 zal voortzetten.

In 2014 zijn ook de voorbereidingen getroffen voor een aantal thematische bijeenkomsten die als oogmerk hebben de internationaliseringsagenda nader te bepalen en te komen tot een regionaal werkprogramma.

Sectorplannen

In de regio Hart van Brabant wordt, voor zover mogelijk startend met de speerpuntsectoren van Midpoint, een tweeledige aanpak gevolgd. De keuze in de regio is gemaakt om Human Capital Agenda's te ontwikkelen met inhoudelijk kwalitatieve maatregelen, met vóór alles draagvlak bij bedrijven. Vanuit die Human Capital Agenda wordt een eerste schets gemaakt van een regionaal sectorplan. Dat vormt de basis om aansluiting te zoeken bij landelijk opgezette sectorplannen, om ze te verbinden met de regionale praktijk. Daarmee wordt beoogd instrumenten en financiële middelen naar de regio te halen.

In 2014 heeft het poho AP een belangrijke bijdrage geleverd aan het vertalen van landelijke sectorplannen naar de regio voor de sectoren Zorg en Logistiek. Voor de sector Logistiek geldt dat STL (Sectorinstituut Transport en Logistiek), Hart van Brabant gemeenten, UWV en werkgevers in de regio een convenant hebben getekend met actielijnen die nu worden uitgerold met middelen uit het landelijk gehonoreerde sectorplan. Hart van Brabant is de eerste regio waar het landelijk sectorplan logistiek regionaal vertaald is. De regionale Human Capital Agenda is vervolgens opgeschaald naar een Human Capital Agenda voor Brabant.

Voor de sector zorg geldt dat Transvorm (de koepelorganisatie van zorgwerkgevers in Brabant) eind 2013 een sectorplan voor heel Brabant heeft ingediend. Inmiddels is recent de Human Capital Agenda Zorg en Welzijn afgerond door Zorgnetwerk Midden-Brabant. De Human Capital Agenda Zorg en Welzijn Midden-Brabant is vertaald naar het sectorplan waardoor middelen beschikbaar komen voor de regio.

In 2014 heeft het poho AP bovendien opdracht gegeven om voor de sector Techniek een Human Capital Agenda te ontwikkelen zodat Techniek in onze regio beter zichtbaar wordt en in de toekomst meer talenten ingezet kunnen worden voor deze belangrijke sector. Op landelijk niveau bestaat er geen allesomvattend sectorplan Techniek. Vanuit de Human Capital Agenda Techniek is daarom aansluiting gezocht bij de in maart en april 2014 goedgekeurde plannen van de Installatiebranche, de Procestechniek en Metaalbewerking. Via de Stichting Vakopleiding Metaal is animo voor een gezamenlijke aanvraag getoetst. Daaruit volgt dat bedrijven individueel een aanvraag wensen te doen. Via de Stichting Procesclass is getoetst of er een aanvraag vanuit de bedrijven wenselijk is. Bedrijven geven aan op dit moment niet via PMLF een aanvraag te willen doen. Nieuwe instroom is op gang gekomen via twee groepen jongeren gefinancierd via actieplan Jeugdwerkloosheid.

Op landelijk niveau is er geen allesomvattend sectorplan Leisure. Daarom is en wordt gewerkt aan het verbinden van de regionale praktijk aan reeds goedgekeurde sectorplannen voor sub-sectoren in de Leisure die aansluiten op de regionale situatie. Een voorbeeld hiervan is het sectorplan Recreatie via Recron. Hier kunnen bedrijven zich aanmelden, er gaat geen geld naar bedrijf of regio, alles wordt vanuit het O&O fonds rechtstreeks gefinancierd.

Doorontwikkeling Reshoring

Reshoring is voor onze regio, maar ook landelijk op de kaart gezet als belangrijke ontwikkeling die ook antwoorden kan bieden op het inclusie-vraagstuk. Veel Nederlandse bedrijven hebben ervoor gekozen producten buiten Nederland te maken of te assembleren. Lagere arbeidskosten zijn vaak het argument. Recent geven bedrijven aan dat er ook ernstige nadelen verbonden zijn aan het uitbesteden naar lageloonlanden zoals langere lead-time, hogere transportkosten, kwaliteit- en duurzaamheid problemen , importheffingen, productiviteitsverschillen et cetera. Deze nadelen vormen de basis om banen terug te halen naar onze regio, dan wel te voorkomen dat productie naar het buitenland verdwijnt. Het gaat vaak om banen die passen bij relatief laag geschoolde arbeidskrachten. Voor de Hart van Brabantgemeenten is het dan ook een interessante strategie om onder de noemer van het Ondernemersakkoord Reshoring in deze regio te stimuleren.

TiU\Reflect heeft in samenwerking met onderzoekers van de Tilburg School of Economics and Management het Amerikaanse model "Total Cost of Ownership" aangepast voor de Nederlandse economie. De bedoeling is om het aangepaste model toe te passen binnen onze landsgrenzen, te beginnen op Midden Brabantse schaal.

De ontwikkeling van het model en introductie van een online applicatie gebaseerd op het model staat landelijk in de belangstelling bij bedrijven, gemeenten en het Rijk. Bij de juiste vertaling en uiteindelijk toepassing kan de regio zich opnieuw in de kijker spelen als living lab en als regio die Social Innovation weet te vertalen naar concrete toepassingen.

In 2014 is verder gewerkt aan de ontwikkeling van de online tool voor bedrijven die het mogelijk moet maken om een betere inschatting te maken of Reshoring/Offshoring wenselijk is. Voor de zomer van 2015 wordt deze tool gelanceerd.

De regio in beeld: Heusden

4. Leefbaarheid, Veiligheid, Zorg voor jong en oud

4.1 Doelstelling 2014

Als derde maatschappelijke uitdaging waarop regionaal programma werd ontwikkeld voor 2014, waarvan de activiteitenprogramma's van Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant werden afgeleid, gold de doelstelling:

'de regio is leefbaar, veilig en heeft zorg voor jong en gezond ouder worden'.

Demografische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen zorgen ervoor dat regionale aandacht voor leefbaarheid, veiligheid en de zorg voor kwetsbare groepen mensen belangrijk is. Ook veranderingen in wet- en regelgeving van Rijkswegen maken dat de regio zich in 2014 nadrukkelijk moest bezinnen op de wijze waarop deze in staat is een antwoord te formuleren op maatschappelijke uitdagingen.

Er was aantal grote wetwijzigingen op komst die het takenpakket voor de gemeenten in de regio sterk verzwaren in een tijd dat budgets onder druk staan. De decentralisatie van de jeugdzorg per 1 januari 2015 is daarvan een van de belangrijkste voorbeelden met regionale consequenties. Maar ook de transitie van de begeleiding en persoonlijke verzorging van mensen met een beperking en ouderen van de AWBZ naar de WMO heeft regionale aandacht. Waar mogelijk moesten en moeten de ontwikkeling gezien worden in samenhang met de veranderingen in het kader van de Participatiewet.

In algemene zin geldt dat de regio zich wenst te onderscheiden als veilige en leefbare regio waar de zorg voor jong, oud en ziek en gezond goed is georganiseerd. De regio wil daarbij uitblinken in toepassing van innovatieve arrangementen en oplossingen voor knelpunten en organiseert daarvoor samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven.

Meer concreet en specifiek zijn de doelstellingen voor 2014 als volgt geformuleerd:

- voorbereid te zijn op de decentralisatie van de Jeugdzorg, de nieuwe wet Passend Onderwijs en de transitie van de begeleiding van mensen met een beperking en ouderen van AWBZ naar WMO, volgens een innovatief, effectief en betaalbaar systeem;
- criminaliteit, (huiselijk) geweld en het aantal veelplegers te beperken;
- een goed samenspel te realiseren tussen gamma kennis over veiligheid en harde kennis over technologie om de leefbaarheid te verbeteren;
- een goed samenspel te realiseren tussen gamma kennis over zorg en harde kennis over technologie om gezond en langer zelfstandig ouder te worden.

De samenwerkende gemeenten in Regio Hart van Brabant bereiden zich via het portefeuillehoudersoverleg 'Maatschappelijke Ontwikkeling & Jeugd, Jeugdgezondheidszorg' al langere tijd voor op de transities in het sociale domein. Een en ander in samenspraak met het portefeuillehoudersoverleg 'Arbeidsparticipatie' dat zich voorbereidde op de invoering van de Participatiewet.

Afgezien van de strategisch-beleidsmatige afstemming binnen de portefeuillehoudersoverleggen, is in relatie tot een gezond, sociaal en veilig leefklimaat het noemen van Zorg- en Veiligheidshuis Midden-Brabant van belang. Dit initiatief is een samenwerkingsverband van 20 partnerorganisaties die werken aan een gezamenlijke aanpak van sociale veiligheid. Bij het huis zijn de samenwerkende gemeenten in de regio aangesloten.

Zo kan worden gestuurd op een afstemming van het werk van het huis op de frontlijntaken van gemeenten in relatie tot jeugdzorg en WMO.

Via de Districtelijke Driehoek, tenslotte, voerden de burgemeesters van de Hart van Brabant-gemeenten overleg met de politie en het Openbaar Ministerie over veiligheid en de aanpak van criminaliteit.

4.2 Verslag portefeuillehoudersoverleg Maatschappelijke Ontwikkeling & Jeugd, Jeugdgezondheidszorg

Het portefeuillehoudersoverleg Maatschappelijke Ontwikkeling & Jeugd, Jeugdgezondheidszorg is eigenlijk een combinatie tussen de overleggen Maatschappelijke Ontwikkeling enerzijds en Jeugd, Jeugdgezondheidszorg anderzijds.

Maatschappelijke Ontwikkeling

Aan het portefeuillehoudersoverleg Maatschappelijke Ontwikkeling nemen de negen regiogemeenten deel. De gemeente Heusden is in 2014 als volwaardige deelnemer aangesloten. Voorheen was deze gemeente op deze portefeuille aangesloten bij de regio Den Bosch.

Het overleg heeft vooral een karakter van onderlinge uitwisseling: de gemeenten kozen ervoor om veel zaken lokaal in te vullen. Alleen als regionale samenwerking meerwaarde heeft, worden onderwerpen gezamenlijk opgepakt.

Het portefeuillehoudersoverleg Maatschappelijke Ontwikkeling is in 2014 drie keer bijeen geweest. Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen en de aansluitende formatie-periode is het eerste overleg van 2014 komen te vervallen.

Na de gemeenteraadsverkiezingen is de samenstelling van het portefeuillehoudersoverleg Maatschappelijke Ontwikkeling behoorlijk gewijzigd. Veel nieuwe bestuurders traden aan. Uit hun midden kozen de bestuurders in september hun nieuwe voorzitter: Marijo Immink, wethouder Goirle. Onder leiding van wethouder Immink is er in de tweede helft van 2014 aangestuurd op de formulering van een nieuwe strategische agenda voor deze bestuursperiode. In 2014 heeft een eerste verkenning van mogelijke thema's plaatsgevonden. Vanwege de samenhang tussen de decentralisaties is ervoor gekozen om een nadere verkenning met alle wethouders van de drie decentralisaties gezamenlijk te laten plaatsvinden (begin 2015). Bij het opstellen van een nieuwe strategische agenda zal de verhouding tussen de gemeenten en het programma Care Avenue van Midpoint Brabant nader worden beschouwd. Een eerste kennismaking met Care Avenue heeft in 2014 plaatsgevonden, in de uitwerking van de strategische agenda zullen gemeenten bekijken hoe zij hun rol als lid van de stuurgroep Care Avenue kunnen vervullen.

De prestatievelden maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en verslavingszorg zijn bij uitstek thema's die vragen om regionale samenwerking. Tilburg heeft hierbij de rol van centrumgemeente. In het kader van preventie en nazorg zijn de regiogemeenten aan zet. In 2014 werd daarom de kadernota Vangnet en doorgeleiding vastgesteld, waarin afspraken gemaakt worden over preventie en nazorg.

Per 1 januari 2015 werden gemeenten verantwoordelijk voor beschermd wonen. Deze taak zal Tilburg voor 2015 als centrumgemeente op zich nemen. In 2014 vonden de voorbereidingen hiertoe plaats.

Omdat het ook hierbij van groot belang is dat er een goede afstemming tussen de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente en de regiogemeenten plaatsvindt, heeft het portefeuillehoudersoverleg in 2014 opdracht gegeven om voor 2016 en verder een regionaal plan beschermd wonen te ontwikkelen.

Jeugd, Jeugdgezondheidszorg

Het jaar 2014 stond binnen het jeugd(zorg) domein vrijwel geheel in te teken van de transitie van de jeugdhulp die per 1 januari 2015 plaats zou vinden. In februari dat jaar werd de overdracht van de bestuurlijke bevoegdheden voor alle soorten jeugdhulp (provinciaal gefinancierde jeugdzorg, zorg voor jeugdigen met een beperking, jeugd GGZ, jeugdbescherming en jeugdreclassering, Jeugdzorg Plus en Veilig Thuis) naar de gemeenten door publicatie van de nieuwe Jeugdwet onomkeerbaar.

Nieuwe taken en bevoegdheden voor de gemeenten (met daarmee gepaard gaande substantiële geldstromen) waarvoor nieuw beleid diende te worden ontwikkeld en waarop de gemeentelijke organisaties op dienden te worden aangepast. Deels door wettelijke verplichting, maar ook uit overwegingen van risicobeperking en schaalvoordelen hebben de gemeenten van Hart van Brabant de beleidsvorming voor en uitvoering van deze nieuwe taken in samenwerking vormgegeven.

4.3 Verslag projecten Maatschappelijke Ontwikkeling & Jeugd, Jeugdgezondheidszorg

In het jaarprogramma en de begroting 2014 van Regio Hart van Brabant was vijftal actielijnen/ projecten opgenomen:

- gezamenlijk beleid op de uitvoering van de decentralisatie van de Jeugdzorg;
- gezamenlijk beleid op de uitvoering van de transitie van de begeleiding en persoonlijke verzorging van mensen met een beperking en ouderen vanuit de AWBZ naar de WMO;
- Maatschappelijke EHBO;
- Zorg- en Veiligheidshuis
- Districtelijke Driehoek

De projecten zijn uitgevoerd binnen het budget dat daarvoor voor het programma Maatschappelijke Ontwikkeling & Jeugd, Jeugdgezondheidszorg in 2014 voor handen was. Op het onderdeel beleidsvoorbereiding Jeugd werd -vanwege de enorme omvang van de werkzaamheden die gecoördineerd moest worden- een budgetoverschrijding gerealiseerd. Deze overschrijding wordt echter ruimschoots gecompenseerd door het overschot op de WMO beleidsvoorbereiding. Zodoende resteert per saldo budget op dit programma.

Gezamenlijk beleid op de uitvoering van de decentralisatie van de Jeugdzorg

Het (deel) poho Jeugd heeft in 2014 de bestuurlijke aansturing van de regionale samenwerking van de decentralisatie van de jeugdhulp vorm gegeven. Hiertoe heeft zij in een hoge frequentie vergaderd. Naast de reguliere bijeenkomsten tijdens de Hart van Brabantdagen werd er maandelijks overlegd. In onderscheid zijn onderwerpen aan de orde gekomen en is gestuurd op de volgende thema's: inhoudelijke beleidsvoorbereiding

transitie, governance van de gemeentelijke samenwerking, regionale (deel)begroting jeugdhulp, inkoop bovenlokale jeugdhulp.

Inhoudelijke beleidsvoorbereiding transitie

Het eind 2013 gepresenteerde Regionale Beleidskader Jeugd 2015 - 2018 is in het voorjaar 2014 in alle gemeenteraden vastgesteld. Vanuit deze kaders zijn in 2014 op diverse dossiers verdere beleidsvoorbereidingen getroffen, zoals:

- aansluiting van de toegang per gemeente op de specialistische jeugdhulp;
- ontwikkeling van het AMHK/Veilig Thuis (visie, aansluiting binnen het jeugdveld, organisatie);
- omvorming Bureau Jeugdzorg tot gecertificeerde instelling;
- ontwikkeling van een regionale beleidsmonitor.

Governance van de gemeentelijke samenwerking

In een intensief beleids- en besluitvormingsproces hebben de gemeenten besloten de bestuurlijke sturing van de gemeentelijke samenwerking op de jeugdhulp juridisch te regelen door een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant. Op grond van de nieuwe gemeenschappelijke regeling is een bestuurscommissie Jeugd in het leven geroepen, die intussen officieel is opgericht en als zodanig functioneert. De uitvoering van de bovenlokale taken is belegd bij de gemeente Tilburg als Gastheergemeente. Op 1 december heeft het algemeen bestuur - na instemming van de raden van de gemeenten - de aangepaste gemeenschappelijke regeling vastgesteld. Er zijn, op grond van deze gemeenschappelijke regeling, overeenkomsten gesloten tussen de negen deelnemende gemeenten en de Regio Hart van Brabant enerzijds en tussen Regio Hart van Brabant en Gastheergemeente Tilburg anderzijds.

Regionale (deel)begroting jeugdhulp

Onderdeel van de besluiten over de governance van de regionale samenwerking voor de jeugdhulp is dat de regionale begroting jeugdhulp onderdeel vormt van de begroting van Regio Hart van Brabant. In 2014 is de eerste begroting (voor 2015) opgesteld en na instemming van de gemeenteraden door het algemeen bestuur vastgesteld. De deelbegroting jeugdhulp is vervolgens, conform afspraak, geïntegreerd in de begroting van Regio Hart van Brabant en is de provincie Noord-Brabant als financieel toezichthouder ingediend.

Inkoop bovenlokale jeugdhulp

In 2014 zijn besluiten genomen over de taken die gezamenlijk regionaal worden uitgevoerd. Een belangrijk deel van deze taken houdt verband met de regionale inkoop van (specialistische) jeugdhulp. De precieze definitie hiervan en de exacte benoeming van de zorgvormen die hieronder zijn bepaald. De gemeente Tilburg, in zijn rol als gastheergemeente heeft de inkoop ter hand genomen. Basis voor deze inkoop zijn de uitgangspunten van zorgcontinuïteit en "zachte landing" die de gemeenten eerder in het regionale beleidskader en het regionaal transitiearrangement hebben vastgelegd.

Gezamenlijk beleid op de uitvoering van de transitie van de begeleiding en persoonlijke verzorging van mensen met een beperking en ouderen vanuit de AWBZ naar de WMO

Per 1 januari 2015 is de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning ingegaan. In de regio Hart van Brabant heeft het portefeuillehoudersoverleg Maatschappelijke Ontwikkeling zich voorbereid op deze ontwikkelingen.

Op grond van de Strategische Sociale Agenda en het daarvan afgeleide rapport 'kaders en kansen' heeft de regio bestuurlijk voor inkoop AWBZ uitgesproken: 'lokaal, tenzij...'. Dat betekent dat iedere gemeente in de eerste plaats lokaal voorzieningen organiseert en inkoop en pas wanneer uitvoering en/of schaalgrootte daarom vragen, regionaal.

Omdat de wijze van inkopen en het gewenste aanbod van dienstverlening bij sommige gemeentes overeen komt, wordt subregionaal intensiever samengewerkt, bijvoorbeeld in de samenwerkingsverbanden Goirle, Dongen, Hilvarenbeek, Oisterwijk enerzijds (van waaruit gezamenlijke afspraken zijn gemaakt met aanbieders voor de komende twee jaar) en in de Langstraat-gemeenten anderzijds. Dat laat onverlet dat er nog een hoop geregeld moet worden. Er is een werkgroep inkoop ingesteld waarin de gemeentes in samenhang naar de inkoop tussen/met de Jeugdzorg en Participatiewet kijken. Ook worden relevante deelonderwerpen binnen de transitie gezamenlijk uitgezocht en vindt veel informatie-uitwisseling plaats.

Met het oog op de complexiteit van de opgave waar gemeentes de komende jaren voor staan, is het belangrijk dat opnieuw wordt gekeken naar de manier en reikwijdte van de samenwerking in Hart van Brabant. De strategie (voor de transitie Awbz) 'lokaal, tenzij...' is op onderdelen niet de meest effectieve methode gebleken om tot samenwerking te komen. Een duidelijke (bestuurlijke) ambitie is noodzakelijk om de stap te zetten van informatie-uitwisseling en beleidsvoorbereiding, naar daadwerkelijke regionale samenwerking met als doel het maken van een efficiëncy- en kwaliteitsslag. Dit is op de agenda geplaatst voor 2015 in het jaarprogramma en de regiobegroting 2015.

Maatschappelijke EHBO

Voor het project Maatschappelijke EHBO was bij het verschijnen van de begroting 2014 slechts een eerste conceptidee voor een project beschikbaar. In 2014 zou getoetst worden of er bestuurlijk draagvlak was voor het idee. In het geval van draagvlak zou het idee verder uitgewerkt worden tot een concreet projectidee. Aanvankelijke inspanningen tot een onderzoeksopdracht hebben nog niet tot een eindopdracht heeft geleid. Ondertussen kan geconstateerd worden dat er regionaal onvoldoende draagvlak is. Het idee van maatschappelijke EHBO is inmiddels ook deels ingehaald door 'Veilig Thuis' (ofschoon dat enkel op geweld tegen vrouwen en kindermishandeling is gericht).

Zorg- en Veiligheidshuis

Gezamenlijk beleid bepalen ter verbetering van veiligheid en leefbaarheid en uitvoering van dit beleid via het Zorg & Veiligheidshuis gericht op jeugd, veelplegers, slachtoffers en plegers van huiselijk geweld en personen met een meervoudige en complexe problematiek. De samenwerkende burgemeesters in de regio voerden als portefeuilleverantwoordelijken voor openbare orde en veiligheid op het platform dat het Zorg- en Veiligheidshuis biedt in 2014 overleg met twintig nadere maatschappelijke instanties. Belangrijk aandachtspunt dat ook in 2015 hoog op de agenda staat was de vormgeving van de aansluiting van het werk van het Zorg- en Veiligheidshuis op de frontlijntaken van gemeenten in het kader van de jeugdzorg en WMO-taken.

Districtelijke Driehoek

De Districtelijke Driehoek is het overleg waarin de burgemeesters van Hart van Brabant in 2014 samen met de politie en het Openbaar Ministerie afspraken maakten over veiligheid en de aanpak van criminaliteit. De basis hiervoor wordt gevormd door het Regionaal Beleidsplan van de politie Zeeland-West-Brabant enerzijds en de lokale beleidskaders op het gebied van integrale veiligheid anderzijds. Op dit districtelijke niveau worden alle ambities verder uitgewerkt tot een districtelijke aanpak. Zo is beleid afgestemd op het gebied van: woninginbraken, overvallen en straatroof, bestuurlijke aanpak hennep, mensenhandel, georganiseerde criminaliteit, politie-inzet bij grote evenementen, jeugdoverlast. Daarnaast zijn actuele zaken besproken zodat de aanpak van criminaliteit en onveiligheid voor alle betrokken instanties eenduidig is binnen het district Hart van Brabant. De Districtelijke Driehoek kwam in 2014 bijeen tijdens de Hart van Brabantdagen.

De regio in beeld: Oisterwijk

5. Duurzaamheid

5.1 Doelstelling 2014

Als vierde maatschappelijke uitdaging waarop regionaal programma werd ontwikkeld voor 2014, waarvan de activiteitenprogramma's van Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant werden afgeleid, gold de doelstelling:

'de regio koestert haar ecologisch kapitaal en is duurzaam'.

Duurzaamheid speelt een centrale rol in de creatie van welvaart en welzijn voor huidige en toekomstige generaties. Alle beleidsagenda's kennen tegenwoordig een duurzaamheidparagraaf. Hart van Brabant heeft een duurzaam signatuur en wil dit uitbouwen, zodat deze additionele waarde ook geconcretiseerd kan worden. Duurzame ontwikkeling is per definitie een sector- en grensoverschrijdend vraagstuk, en dient integraal te worden aangepakt. Dat gebeurde al op enkele terreinen, waar projecten gerealiseerd worden rond natuur, water(-beheer), afvalverwerking en duurzame energietoepassingen.

In algemene zin formuleerde de regio zich te willen onderscheiden in duurzaamheid en de beschikbaarheid van, en de zorg voor, het ecologisch kapitaal. Daarbij blinkt de regio uit in toepassing van innovatieve (markt)modellen in samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven.

Meer specifiek richt de samenwerking zich op:

- het behoud en de versterking van landschappen met grote kwaliteit en soortenrijkdom;
- zorgvuldig en duurzaam energiegebruik door burgers en bedrijven;
- efficiënt en effectief water- en afvalmanagement en afvalverwerking;
- gemeentegrensoverschrijdende vraagstukken als bodem- en luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid, geur en lichtkwaliteit.

Via het bestaande platform dat het portefeuillehoudersoverleg 'Milieu & Afval' biedt vindt bestuurlijke afstemming en beleidsbepaling plaats over een tweetal concrete zaken gericht op optimale inzet en bescherming van het ecologisch kapitaal in de regio. Als eerste is er de Midden-Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij voor Energie en Duurzaamheid (MOED). Zij is gestart als publiek initiatief en in 2014 ondergebracht in een stichting gelieerd aan Midpoint Brabant. Twee portefeuillehouders uit het poho Milieu & Afval hebben zitting in het stichtingsbestuur van MOED.

Ten tweede richt de samenwerking zich op een marktconform geprijsde, flexibele en milieu hygiënische wijze van verzamelen en verwerken van afval. Een zorgplicht die zij op grond van de Wet milieubeheer hebben. Via de zogenaamde Vereniging van Contractanten Afvalsturing Brabant ("VvC") worden de belangen van de regio (met betrekking tot contracten en tarieven en dergelijke) in de overeenkomsten met de afvalverwerker behartigd. De regio is bestuurlijk vertegenwoordigd in het bestuur van de VvC. Een ambtelijk projectleider heeft namens de regio zitting in de ambtelijke ondersteuningsgroep voor het bestuur van de VvC.

Ten slotte loopt naast de strategisch-beleidsmatige samenwerking via Regio Hart van Brabant de praktisch-uitvoerende samenwerking via de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant die voor overheden, bedrijven en bewoners aan een leefbare en duurzame regio werkt.

5.2 Verslag portefeuillehoudersoverleg Milieu & Afval

Het poho bestaat uit twee componenten milieu/duurzaamheid en afval. Alle portefeuillehouders van de regio Hart van Brabant nemen deel in het poho dat in 2014 vergaderde tijdens de Hart van Brabant-dagen.

Milieu/duurzaamheid

Tijdens het poho zijn de projecten behandeld zoals beschreven in paragraaf 5.3. In aanvulling daarop is het vermeldenswaardig dat Hart van Brabant in 2014 een VNG subsidie verworven heeft ten behoeve van energiereductie van de bestaande particuliere woningvoorraad. Gedurende drie jaar ontvangt de regio € 79.000,00 per jaar.

De volgende concrete resultaten zijn in de subsidieaanvraag benoemd:

- Binnen Hart van Brabant zijn circa 25.000 huishoudens benaderd om energiebesparende of energie opwekkende maatregelen te nemen. Het thema is dan bij deze mensen bekend.
- Binnen Hart van Brabant zijn bij circa 3.000 woningen energiebesparende maatregelen of energie opwekkingsmaatregelen getroffen. Het streven is om woningen minimaal 2 labelstappen te verbeteren.
- Binnen Hart van Brabant zijn verschillende samenwerkingsverbanden van aannemers actief die zich nadrukkelijk richten op het aanpakken van de bestaande bouw.
- Er komt een digitaal informatiepunt / platform voor de regio Hart van Brabant. Dit platform moet in gezamenlijk eigendom komen van de alliantie. Dit platform moet door de verschillende alliantiepartijen worden gevoed, waardoor het een levend platform wordt en blijft. Aan dit digitale platform worden ook andere website's en fora gekoppeld zoals die van Hier Opgewekt, BMF, Milieucentraal. Maar ook informatieavonden en energiemarkten die door lokale energiecoöperaties en werkgroepen worden georganiseerd behoren tot de onderdelen van dit informatieloket.

Afval

De meeste aandacht ging in het poho uit naar het contract met de afvalverwerker. Aangaande het huidige contract voor de verwerking van restafval met Attero heeft de regio in 2014 een naheffing ontvangen in verband met de minimale aanleverplicht over de jaren 2011 tot en met 2013. De regio heeft onder protest de factuur betaald waarbij we ons alle rechten voorbehouden.

Inmiddels is er ook in 2015 een naheffing ontvangen over het jaar 2014 en heeft Attero een arbitrage-aanvraag ingediend bij het Nederlands Arbitrage Instituut (NAI). Niet de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant, maar alle gemeenten in onze regio zijn afzonderlijk gedaagd. In zeer korte tijd hebben echter alle colleges een collegebesluit genomen om gezamenlijk op te trekken met als doel de naheffing van tafel te krijgen, dan wel zo veel als mogelijk te beperken. Alle colleges hebben er voor gekozen om een volmacht te verstrekken aan de Vereniging van Contractanten om namens hen verweer te voeren in deze arbitrage-procedure.

Rondom het niet-beëindigen van het GFT-verwerkingscontract met Attero per 2012 zijn er nog steeds een aantal juridische procedures gaande, aangespannen door het bedrijf Shanks. Sinds 2010 zijn er al een aantal juridische procedures aangespannen door Shanks. Ook hierin blijft onze regio, te samen met de overige Brabantse gewesten kiezen voor een gezamenlijke aanpak.

5.3 Verslag projecten Milieu & Afval

In het jaarprogramma en de begroting 2014 van Regio Hart van Brabant was een drietal actielijnen/ projecten opgenomen:

- gezamenlijk beleid op de uitvoering van afvalmanagement en verwerking, onder meer op grond van de wet Milieubeheer
- gezamenlijk beleid op de uitvoering van doelmatig waterbeheer, onder meer op grond van de wet Milieubeheer
- het stimuleren van particulier opdrachtgeverschap via energiecoöperaties voor en door burgers

Het project MOED is sinds 2014 opgenomen onder het triple helix programma van Midpoint Brabant. Omdat het als publiek initiatief is gestart was het voor die tijd opgenomen in de begroting van Regio Hart van Brabant. Omdat er vanuit 2013 binnen de publieke Hart van Brabant begroting budget is overgeheveld naar 2014 met doelbesteding MOED, wordt in dit Jaarrapport van Regio Hart van Brabant toch ook verslag gedaan van de resultaten die MOED behaalde.

Alle projecten zijn uitgevoerd binnen het budget dat daarvoor voor het programma Duurzaamheid in 2014 voor handen was. Het budget werd vrijwel volledig benut waardoor het overschot bijna nihil is.

Gezamenlijk beleid op de uitvoering van afvalmanagement en verwerking, onder meer op grond van de wet Milieubeheer

Alle lopende werkzaamheden van de regio in relatie tot afvalinzameling en verwerking lopen door in 2014. Bestuurlijk worden de belangen richting contractpartner Attero behartigd via het bestuur van de Vereniging van Contractanten en via de Algemene Ledenvergadering. De ambtelijk projectleider was ook in 2014 actief om ondersteuning te bieden in het proces richting beleidsbepaling voor de verwerking van afval na 1 januari 2017. Er zijn inmiddels nieuwe contracten gesloten voor de verwerking van huishoudelijk restafval na 1 februari 2017. Het restafval wordt vanaf die datum verwerkt door Sita. Het tarief voor deze verwerking gaat, als gevolg van een gezamenlijke aanbesteding fors naar beneden. Ook voor GFT zal het tarief na 1 februari 2017 dalen. De verwerking van GFT blijft voor onze regio bij Attero.

Voor andere stromen, zoals bijvoorbeeld kunststof verpakkingsmateriaal is ook gekeken in hoeverre het mogelijk was de sortering en vermarkting gezamenlijk aan te besteden. Binnen de regio Hart van Brabant zijn 7 gemeenten hiervoor in zee gegaan met Sita.

Ook voor andere stromen en werkzaamheden weten gemeenten elkaar steeds beter te vinden. Er vindt kennisuitwisseling plaats en er wordt gekeken of het mogelijk is om met diverse gemeenten samen te werken, bijvoorbeeld bij aanbestedingen, om door schaalvergroting extra voordeel te behalen.

Gezamenlijk beleid op de uitvoering van doelmatig waterbeheer, onder meer op grond van de wet Milieubeheer

Acht gemeenten (de Hart van Brabant-gemeenten met uitzondering van de gemeente Heusden) en twee waterschappen werken in de regio samen om invulling te geven aan de afspraken van het Bestuursakkoord water. De stuurgroep bestaat uit acht wethouders met water- en riolering in hun portefeuille en van ieder waterschap een lid van het dagelijks bestuur. Daarnaast is er een bestuurlijk kwartet dat de dagelijks gang van zaken aanstuurt. Het kwartet vergadert samen met het regieteam.

In 2014 is de stuurgroep 2 keer bij elkaar gekomen, in januari om het jaarverslag 2013 en het jaarplan 2014 vast te stellen en in september als kennismaking voor de nieuwe wethouder. Tijdens deze bijeenkomst is de nieuwe samenstelling van het bestuurlijk kwartet en voorzitter van de stuurgroep vastgesteld en is tevens de reactie aan de Visitatiecommissie besproken en vastgesteld. Het bestuurlijk kwartet heeft in december samen met het regieteam vergaderd. Tijdens deze bijeenkomst is de strategie voor het opstellen van het jaarplan 2015 besproken, is stilgestaan bij de uitkomsten van de visitatiecommissie en is het bestuurlijk overleg in februari 2015 voorbereid.

Het stimuleren van particulier opdrachtgeverschap via energiecoöperaties voor en door burgers

In 2014 namen steeds meer mensen in de regio het initiatief om samen een energie-coöperatie op te richten. De keten omdraaiing bij duurzame energie waarbij burgers/bedrijven van consument producent worden biedt interessante aanknopingspunten voor nieuwe samenwerkingsvormen en businessmodellen. De meeste mensen met plannen in de richting van particulier opdrachtgeverschap hebben veel vragen over juridische zaken en mogelijkheden. De samenwerkende gemeenten konden daarom in 2014 optreden als aanjager van dit principe door het verstrekken van informatie en advies.

Regio Hart van Brabant heeft daarom in 2014 besloten om de Green Deal “ondersteunen VEC Noord-Brabant” te ondertekenen. Er is een bedrag van € 50.000,00 door de regio beschikbaar

gesteld. Op dit moment zijn er in de provincie Noord-Brabant 40 initiatieven over energie. De VEC Noord-Brabant heeft als doel om lokale organisaties te ondersteunen en kennis overdracht te stimuleren. In de regio Hart van Brabant zijn zeven lokale energie coöperaties (LEC) actief.

MOED

De Midden-Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij voor Energie en Duurzaamheid (MOED) is op initiatief van de gemeente Tilburg, Waalwijk en Goirle in 2011 gestart. Begin 2014 is MOED een stichting geworden onder de paraplu van Midpoint Brabant (begroting, werkplan en jaarplan moeten ter goedkeuring worden overgelegd aan Midpoint Brabant).

MOED vindt steeds meer zijn plaats in de regio. Meerdere bedrijven en andere organisaties weten met hun ondersteuningsvragen de weg naar MOED te vinden. Daarnaast initieert MOED ook zelf projecten die bijdragen aan de ontwikkeling en realisatie van grootschalige energiebesparing en duurzame energieproductie.

Enkele belangrijke projecten waarin MOED in 2014 actief is geweest zijn:

- verduurzaming bedrijventerreinen, waarin naast het uitvoeren van energiescans en het helpen bij het realiseren van energiemaatregelen bij bedrijven is gestart met het traject voor realisatie van grootschalige zonne-energie;
- energiebesparing publiek vastgoed, waarbij energiescans voor de Tilburgse basisscholen zijn gemaakt en subsidie is aangevraagd en verkregen voor het aanbrengen van PV-panelen op de gebouwen;
- ondersteuning bij kleinere publieke bouwprojecten in het realiseren van energiebesparing;
- voorbereidingen start RO-procedure voor realiseren Windpark de Spinder;
- ondersteuning van CDER (Corporatie Duurzame Energie Reeshof) bij het voorbereiden van een green deal verduurzaming Amer warmtenet;
- voorbereiding van het project Energie Architect waarin oudere werkeloze werknemers met een bouwkundige achtergrond energie adviezen geven.

Bij de voorbereiding van de projecten als ook de uitvoering daarvan zijn diverse subsidies aangevraagd. Enkele van die aangevraagde subsidies zijn ook toegezegd en/of verkregen.

Aandacht is nog nodig op een tweetal punten. Allereerst zal MOED aandacht gaan geven aan het financieel minder afhankelijk zijn van subsidies van de overheid. Voor de uit te voeren projecten zal MOED meer zoeken naar eigen projectfinancieringen. Daarnaast is aandacht vereist voor het verder uitbouwen van de contacten van en naar de lokale overheid, ondernemersorganisaties en onderwijsinstellingen. In het kader van het realiseren van de bestuurlijke doelen is het van tevens belang dat de afspraken tussen MOED en Hart van Brabant gemeenten verder worden gematerialiseerd.

De regio in beeld: Dongen

6. Ruimte & Bereikbaarheid

6.1 Doelstelling 2014

Als vijfde maatschappelijke uitdaging waarop regionaal programma werd ontwikkeld voor 2014, waarvan de activiteitenprogramma's van Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant werden afgeleid, gold de doelstelling:

'de regio heeft haar basis op orde: via regionaal ruimtelijk beleid, en bereikbaarheid via weg, water, spoor, lucht en maximale digitale toegang tot informatie'.

In een speelveld waarin de concurrentie steeds minder tussen individuele gemeenten en steeds meer tussen regio's gaat, wenst Hart van Brabant zich te onderscheiden als plaats waar de vestigingsplaatsfactoren voor bewoners, bezoekers en bedrijven op orde zijn. Waar zowel in ruimtelijke zin als wat bereikbaarheid betreft, de ontwikkeling van bedrijvigheid, arbeidsmarkt, leefbaarheid en duurzaamheid gefaciliteerd wordt. De regio blinkt daarbij uit in toepassing van innovatieve arrangementen en oplossingen voor knelpunten en organiseert daarvoor, waar mogelijk en relevant, samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven.

Meer specifiek richtte de samenwerking in 2014 zich op:

- het realiseren van een samenhangende ruimtelijke ontwikkeling van de regio die is ingericht op het faciliteren van een duurzame ontwikkeling van de vier economische speerpuntsectoren;
- de combinatie van een sterke leisure sector in een gevarieerde, groene omgeving als kracht van de regio verder uit te bouwen;
- het zoveel mogelijk voorkomen van interne concurrentie op ontwikkelingen;
- het organiseren van goede bereikbaarheid en uitstekend (intern) vervoer;
- het programmeren van voldoende en passende ruimte om te wonen en het behouden of ontwikkelen van een goed voorzieningenniveau in gemeenten en wijken;
- het faciliteren van maximale toegang tot digitale informatie voor burgers en bedrijven.

Er zijn in regionaal verband in 2014 twee relevante platforms waarop strategisch-beleidsmatige afstemming plaatsvindt met betrekking tot het thema Ruimte & Bereikbaarheid. Dat zijn de respectievelijke portefeuillehoudersoverleggen 'Ruimtelijke Ordening & Volkshuisvesting' en 'Verkeer & Vervoer'. Op specifieke onderwerpen en dossiers werd afstemming gezocht met het portefeuillehoudersoverleg 'Economische Zaken, Recreatie & Toerisme'.

Voor het portefeuillehoudersoverleg 'Verkeer & Vervoer' geldt de bijzondere omstandigheid dat dit is ondergebracht bij de GGA Hart van Brabant (GGA = Gebieds Gerichte Aanpak verkeer en vervoer). Binnen de GGA wordt ambtelijk en bestuurlijk door de gemeenten samengewerkt met de provincie, Rijkswaterstaat en politie. Op projectniveau ook met de andere O's.

Ruimtelijke Ordening & Volkshuisvesting voorziet tevens in regelmatige gestructureerde afstemming met de provincie Noord-Brabant in het Regionaal Ruimtelijk Overleg (RRO). In het RRO maken de samenwerkende gemeenten, waterschappen en de provincie afspraken met elkaar over het kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwprogramma, het ontwikkelen en opnieuw inrichten van bedrijventerreinen/werklocaties en het behouden en ontwikkelen van het landschap.

6.2 Verslag portefeuillehoudersoverleg Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting

In 2014 heeft 3 maal een regulier portefeuillehouders overleg Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting plaats gevonden (ROV) tijdens de Hart van Brabantdagen. Het 1^e (voorjaars)overleg is vervallen ivm de collegevormingen nav de gemeenteraadsverkiezingen.

Daarnaast hebben de portefeuillehouders ROV twee maal een gecombineerd overleg gevoerd met hun collega-portefeuillehouders van Economische Zaken, Recreatie en Toerisme (EZRT). Immers er komen steeds meer zaken op de regionale agenda die zowel een ruimtelijke als economische invalshoek hebben.

Dit wordt nog versterkt omdat op het Regionaal Ruimtelijk overleg (RRO) - het bestuurlijk overleg tussen de gedeputeerde van de provincie, de waterschappen en de Hart van Brabant-gemeenten - alle ruimtelijk-economische zaken die regionale afstemming vergen aan de orde komen. Dit is vastgelegd in de provinciale Verordening Ruimte.

Het RRO vindt twee maal per jaar plaats en het poho ROV vertegenwoordigt de regio daarin. Op de HvB-dagen wordt het RRO voorbereid door een gecombineerd overleg van het poho ROV en het poho EZRT.

De vergaderingen van het poho ROV (en de combi met het poho EZRT), alsook het RRO, worden voorbereid door een 4-tal ambtelijke werkgroepen voor wonen, werken, landschap en ruimtelijke strategie. Hierin zitten vertegenwoordigers van de regiogemeenten, aangevuld met vertegenwoordigers van de provincie en de waterschappen.

De werkzaamheden van het poho bestaan grotendeels uit afstemming van de ruimtelijke ontwikkelingen in de regio respectievelijk het ruimtelijk beleid van de regiogemeenten, het uitvoeren van behoeftenonderzoeken, het opstellen van gezamenlijke ruimtelijke beleidskaders (incl. planning en programmering) en het beïnvloeden van cq invulling geven aan het provinciale ruimtelijke beleid.

De beleidsondersteuning vindt plaats door de gezamenlijke gemeenten. Voor externe ondersteuning wordt gebruik gemaakt van beschikbaar gestelde middelen op de regionale begroting, incidentele, financiële bijdragen van de provincie of externe subsidies.

In 2014 zijn de projecten en activiteiten uit het jaarprogramma 2014 aan de orde gekomen, zoals beschreven in paragraaf 6.4 onder de noemer: wonen, implementatie regionale ruimtelijke visie, Landschappen van Allure, Vitaal Leisure Landschap en Nationaal Park Loonse en Drunense Duinen. Daarnaast kwamen de volgende zaken aan bod:

- In het nieuwe Besluit Ruimtelijke Ordening is door de wetgever "de ladder voor duurzame verstedelijking" opgenomen als procesvereiste. Door de provincie is deze doorvertaald in de provinciale Verordening Ruimte. Binnen de regio wordt nu gewerkt aan de ontwikkeling van een gezamenlijke werkwijze hoe in de regio om te gaan met de ladder.
- In 2014 zijn door de provincie nieuwe bevolkings- en woningbehoeftenprognoses opgesteld; op basis daarvan zijn door de regio nieuwe kwantitatieve woningbehoeftenafspraken 2014-2023 gemaakt die in het RRO van december zijn vastgesteld.
- De in 2013 opgestelde regeling kwaliteitsverbetering landschap (uitwerking van art. 3.2 van de provinciale verordening Ruimte) is geëvalueerd; de regeling blijkt werkbaar en wordt voortgezet.

Onderwerpen die in 2014 gezamenlijk door het poho ROV en EZRT zijn aangepakt:

- Bedrijventerreinen afspraken en afsprakenkader detailhandel zoals beschreven in paragraaf 6.4.
- Uitvoering van het regionaal programma herstructurering bedrijventerreinen.
- In het kader van de gebiedsagenda Brabant is door de regio samen met de regio West-Brabant een verdiepend MIRT-onderzoek gedaan naar het concept Maintenance Valley; dit is in het najaar aangeboden aan de minister van I en M. Afgesproken is dat de regio's de uitkomsten van het onderzoek vertalen en opschalen naar de ambities en opgaven van een sterk stedelijk netwerk.
- In 2014 heeft de regio het speerpunt Leisure op de gebiedsagenda Brabant gekregen. Het wordt nu onderkend als van provinciaal belang. Daarnaast zijn er diverse zaken rondom Leisure aan de orde geweest (voorstel om te komen tot een gebiedsgerichte uitwerking van de kanskaart, het Leisure loket, bereikbaarheidsonderzoek Leisure, start studie naar de behoefte aan verblijfsaccommodaties in de regio, en dergelijke).

Overige zaken:

- Het poho ROV heeft in het voorjaar een nieuwsbrief uitgebracht waarin de raden zijn geïnformeerd over de onderwerpen die in de regio aan de orde zijn.
- Op de radendag van 12 april 2014 is door de toenmalige voorzitter van het poho ROV (de heer Verhoeven) uitgebreid ingegaan op de werkzaamheden van het poho en is een presentatie gehouden op de eind 2013 gereed gekomen regionale Ruimtelijke Visie 'Ruimtelijke dynamiek in een aangenaam landschap'.
- Op 9 oktober hebben alle regionale portefeuillehouders wonen een themabijeenkomst gehouden, waarin de resultaten van de nieuwe provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognoses en de uitkomsten van het regionaal kwalitatief woningbehoefteonderzoek besproken zijn.
- In december is een bestuurlijk symposium in Geertruidenberg geweest voor alle bestuurders in West en Midden-Brabant over de nieuwe prognoses voor werken en wonen en is de link gelegd met de ladder voor duurzame verstedelijking.

6.3 Verslag portefeuillehoudersoverleg Verkeer & Vervoer

De portefeuille Verkeer & Vervoer uit de werkagenda Hart van Brabant is ondergebracht bij de GGA Hart van Brabant (GGA = Gebieds Gerichte Aanpak verkeer en vervoer) en daarmee onderdeel van de werkagenda van de GGA. Binnen de GGA wordt op regionaal niveau samengewerkt om bestaande verkeers- en vervoersproblemen op te lossen en/of toekomstige ontwikkelingen vanuit verkeer en vervoer zo goed mogelijk te faciliteren. Binnen de GGA wordt ambtelijk en bestuurlijk door de gemeenten samengewerkt met de provincie, Rijkswaterstaat en politie. Op projectniveau ook met de andere O's. Binnen de Gebieds Gerichte Aanpak wordt door de partners rekening gehouden met specifieke geografische en sociaal-economische kenmerken van de regio. Deze kenmerken met afgeleide prioriteiten voor de toekomst zijn vastgelegd in de Regionale beleidsagenda verkeer en vervoer 2013 - 2017. Naast het oppakken van lokale projecten wordt nadrukkelijk gekeken naar problemen die (gemeente) grensoverschrijdend zijn. De partners binnen de regio, maar ook de GGA-regio's onderling werken samen aan oplossingen voor de bestaande verkeers- en vervoersproblemen. Op deze manier worden de problemen in hun geheel bekeken.

Naast de acht gemeenten uit de regio Hart van Brabant die in GGA verband samenwerken, heeft ook de gemeente Heusden in 2014 aan de portefeuillehouderoverleggen verkeer en vervoer deelgenomen. Andere vaste deelnemers: de provincie (gedeputeerde verkeer en vervoer). RWS (directie) en politie.

Het poho kwam vijf maal bijeen; naast de vier poho's op de Hart van Brabantdagen is er één extra poho georganiseerd om het regionaal Uitvoerings Programma verkeer en vervoer vast te stellen (RUP). Elk jaar wordt er een RUP opgesteld waarin alle projecten zijn opgenomen die voor cofinanciering van de provincie in aanmerking komen. Deze projecten hebben bijna allemaal betrekking op het verbeteren van de interne bereikbaarheid in de regio. Daarnaast kent het RUP een pakket mensgerichte maatregelen voor elke gemeente en één voor de regionale mensgerichte projecten.

De poho's worden door het ambtelijk overleg verkeer en vervoer voorbereid. Aan dit overleg nemen dezelfde partners als het poho deel. Alleen de gemeente Heusden was in 2014 op ambtelijk niveau niet aangehaakt, zij bleven op ambtelijk niveau deelnemen aan het GGA-overleg van de GGA-regio 's-Hertogenbosch. Het ambtelijk vooroverleg kwam zes maal bij elkaar.

De externe GGA-coördinator Hart van Brabant begeleidt de processen in de regio en is verantwoordelijk voor het jaarlijkse werkprogramma en begroting van de GGA. De coördinator wordt door de gezamenlijke gemeenten ingehuurd en ook mede door de provincie betaald. Voor de regio Hart van Brabant heeft de provincie ook een interne GGA-coördinator aangesteld. Regionale onderzoeken en projecten worden (deels) betaald uit het Regionaal Activiteitenfonds Verkeer en Vervoer (RAVV) van de regio. De deelnemende gemeenten storten hiertoe jaarlijks een bedrag per inwoner in het RAVV.

Naar aanleiding van elk poho is een bestuurlijke E-nieuwsbrief die is gecommuniceerd richting alle wethouders, raden (en/of raadscommissies) en andere belangrijke stakeholders bij provincie en RWS. Voor projecten of gebeurtenissen met nieuws waarde werden persberichten opgesteld en richting regionale- en lokale media verspreid. De GGA heeft in 2014 geen specifieke radendagen of thema-avonden georganiseerd.

6.4 Uerslag projecten Ruimte & Bereikbaarheid

In het jaarprogramma en de begroting 2014 van Regio Hart van Brabant was een zestal actielijnen/ projecten opgenomen:

- Voortzetten Gebiedsgerichte Aanpak (GGA)
- Uitvoer van de Beleidsagenda Verkeer & Vervoer
- Implementatie Regionale Ruimtelijke Visie en Kansenskaart(en)
- Landschappen van Allure
- Vitaal Leisure Landschap
- Wonen

Via een overhevelingsvoorstel uit 2013 is aan de begroting 2014 budget toegevoegd voor het project:

- Breedbandfonds

Door de portefeuillehouders is besloten gaandeweg het jaar als prioriteit toe te voegen:

- Regionale detailhandelsfoto
- Regionale programmering werklocaties
- Nationaal Park Loonse en Drunense Duinen

Alle projecten zijn uitgevoerd ruim binnen het budget dat daarvoor voor het programma Ruimte & Bereikbaarheid in 2014 voor handen was. Voor het project Vitaal Leisure Landschap wordt in dit Jaarrapport een overhevelingsvoorstel gedaan, omdat dit een door de provincie gesubsidieerd meerjarenproject is waarvoor niet wordt afgerekend per jaarschijf. Ook voor het project Regionale Ruimtelijke Visie wordt een overhevelingsvoorstel gedaan in verband met doorlopende werkzaamheden in 2015 die nog niet in voldoende mate voor 2015 waren begroot.

Voortzetten Gebiedsgerichte Aanpak (GGA) en uitvoer van de beleidsagenda Verkeer & Vervoer

Bij de vaststelling van de Regionale beleidsagenda verkeer en vervoer in 2013 is de GGA-samenwerking opgehoogd tot strategisch niveau. Meer dan in het verleden wordt nu vanuit een meer strategische benadering ingegaan hoe verkeer en vervoer het beste kan bijdragen aan een verdere ontwikkeling van de belangrijkste economische speerpunten van de regio Hart van Brabant. Voor zowel de "externe- als interne bereikbaarheid" als "slimmer organiseren van mobiliteit" worden keuzes gemaakt waar de regio de komende jaren op inzet. De gemaakte keuzes zijn samengevat in vier deelagenda's:

- Toekomstagenda;
- Lobbyagenda;
- Afstemmingsagenda;
- Uitvoeringsagenda.

De vier deelagenda's tezamen vormen dé programmerings- en investeringsagenda voor de komende periode. In het GGA-werkprogramma 2014 is bepaald wat we uit de regionale beleidsagenda in jaarschijf 2014 op zouden pakken. Om de voortgang van deze projecten bestuurlijk te kunnen monitoren, is een projectvolgsysteem ontwikkeld en gevuld. Het projectvolgsysteem is in 2014 één keer in het portefeuillehouderoverleg behandeld.

De strategische kop op de GGA zorgde er in 2014 ook voor dat onderwerpen die op andere (vaak landelijke) tafels thuis horen, maar van groot regionaal belang zijn, worden geagendeerd op de GGA-tafel. B5-stad Tilburg fingeert in de meeste gevallen daarbij als belangrijke linking pin tussen regio, provincie en rijk. Het poho heeft een eigen projectvolgsysteem ter beschikking om de voortgang van de belangrijkste projecten en trajecten te bewaken.

Uit het werkprogramma 2014 van de GGA Hart van Brabant zijn 26 van de 27 regionale projecten uitgevoerd en 32 lokale infrastructurele projecten en mensgerichte maatregelpakketten kregen van de provincie cofinanciering.

De regio in beeld: Gilze en Rijen

Als opbrengst van de uitwerking van de regionale beleidsagenda kan het volgende worden genoemd:

In 2014 is het regionaal OV-beleidsplan vastgesteld. Voor de periode tot en met 2017 zijn in dit plan ambities geformuleerd voor de externe- en interne bereikbaarheid en hoe OV slimmer kan worden ingezet. Deze ambities zijn vertaald in de vier deelagenda's met bijbehorende projecten.

Samen met het poho EZRT is de studie bereikbaarheid Leisure uitgevoerd. Doorrekening van het Midpoint Brabant ambitiedocument Leisure leverde geen belangrijke problemen op het hoofdwegennet op. Een verdere uitwerking van deze studie wordt in 2015 opgepakt.

In het kader van het slimmer en duurzamer organiseren van mobiliteit is in 2014 regionaal beleid ontwikkeld voor elektrisch vervoer / laad[palen voor auto's.

Alle acht gemeenten hebben op basis hiervan lokaal beleid vastgesteld en samen met de provincie is een overeenkomst gesloten tot de aanleg van 25 E-laadpunt voorzieningen.

Voor de kwaliteit van de leefbaarheid is verkeersveiligheid belangrijk. De regio heeft in 2014 een uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid gemaakt met de focus op gedragsmaatregelen.

Het maken van een nieuw regionaal fietsbeleidsplan is in 2014 opgestart maar zal pas in 2015 worden uitbesteed aan een extern bureau.

De verkenning van de aanleg van de snelfietsroute Waalwijk - Loon op Zand / Efteling - Tilburg is gestart. De regio zet met de Leisure Bike Lane in op een toekomstvaste verbinding die de concurrentie aan kan gaan met de auto.

Alle 32 verkeersprojecten die de acht GGA-gemeenten in het Regionaal Uitvoerings Programma (RUP) bij de provincie voor cofinanciering indienden, kregen groen licht. De provincie gaf daarvoor € 4.031.700 subsidie. De cofinanciering ging onder meer naar de verbetering van fietspaden, Duurzaam Veilig ingerichte wegen en projecten die veilige verkeersdeelname van scholieren, fietsers en jonge bestuurders bevorderden.

Om de werkzaamheden in de GGA in gezamenlijkheid uit te kunnen voeren, waren in 2014 binnen de GGA Hart van Brabant twaalf overleggen, projectgroepen en structurele werkgroepen. Binnen Hart van Brabant werd deelgenomen aan de het HvB-coördinatorenoverleg, het voorzittersoverleg ambtelijke werkgroepen RRO, Taskforce Logistiek en de begeleidingsgroep bereikbaarheid Leisure. Buiten de regio wordt deelgenomen aan het bestuurlijk Platform Verkeer en Vervoer van de provincie, het Strategisch Ontwikkel Team openbaar vervoer die de nieuwe OV-concessie begeleidt en het Brabantbreed bestuurlijk overleg van de verkeersveiligheid ambassadeurs. Op ambtelijk niveau wordt ook aan diverse provinciale werkgroepen deelgenomen.

Implementatie Regionale Ruimtelijke Visie en Kanskaart(en)

In december 2013 is de ruimtelijke visie van de regio vastgesteld. Als vervolg daarop stelt het portefeuillehoudersoverleg ROV een ruimtelijke agenda op. In december 2014 is besloten dat dit vooral een praktische interne (ROV) agenda is, die aansluit op alle ruimtelijke activiteiten die al in de regio lopen.

De ruimtelijke agenda is een overzichtelijke behapbare lijst van allerlei soorten producten, gebundeld in een aantal thema's. De agenda moet de mogelijkheid bieden om flexibel te kunnen inspelen op wijzigingen. De agenda bevat een 1-jaars werkprogramma dat ook dienst als input voor de regionale begroting. De vorm is bij voorkeur digitaal, waarbij de betrokken ambtenaren, bestuurders (en wellicht griffies) toegang hebben tot de agenda.

Er is minder budget gebruikt dan gereserveerd vanuit de begroting 2014, mede omdat besloten is de agenda een interne ROV functie te geven. De agenda is niet, zoals vooraf gedacht, opgesteld met externe partners. De agenda is niet in 2014 afgerond doordat met de vrijwel volledig nieuwe bezetting van het poho ROV een start is gemaakt met de uitwerking van de agenda.

Landschappen van Allure

De aanvraag Vorstelijk Landschap (gebied rondom de Abdij Koningshoeven) is op 4 juli 2014 door PS gehonoreerd met een subsidiebedrag van iets meer dan 3.3 miljoen euro. Dat is een kleine 7 ton minder dan gevraagd is in ons regionaal bod. Een bod van gemeenten, de Abdij, ondernemers en andere belanghebbenden samengebracht door de netwerken Hart van Brabant (Vitaal leisure Landschap) en Het Groene Woud. Met een totale investering van 8 miljoen euro.

Ondanks een kleinere provinciale bijdrage kunnen we onze gestelde ambities grosso modo waarmaken. Enkele projecten zijn reeds afgerond of reeds in voorbereiding. Concrete resultaten zijn dus geboekt. Dat zijn de opzet van een nieuwe kaasmakerij door de Abdij. Deze krijgt in mei 2015 het Authentic Trappist Label officieel uitgereikt. Daarnaast is het kunstwerk van Marc Mulders op het complex zelf gerealiseerd. Tevens is de vergroening van de Meijerijbaanbrug, in samenwerking met scholen, werkgroepen en de gemeente Tilburg, gerealiseerd.

In voorbereiding zijn de realisatie van de fiets- en sportslanes door het gebied. Daarmee hangt inzet van gronden en/of ruil samen. De abdij en de gemeente Tilburg zijn op dit moment hierin actief. Een gemeentelijk projectleider trekt dit project. Daarnaast is de landschappelijke ontwikkeling van de Baksevenweg aanstaande. Samen met vier actieve boeren in het gebied in samenwerking met de gemeente Tilburg wordt reguliere intensief beoerde landbouwgrond omgezet naar een aantrekkelijk extensief beheerd landschapstype; struwelen, hakhoutwallen en bloemrijke graslanden en beheerd door de boeren zelf.

Als laatste wordt gewerkt aan de verdere ontwikkeling en openstelling (place-making) van de voormalige rioolwaterzuivering in Moerenburg. Verschillende partijen waaronder het Waterschap en de stichting Food for Bees zijn hiermee aan de slag.

Vitaal Leisure Landschap

Na de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst in 2012 en de opbouw in 2013 is Vitaal Leisure Landschap in 2014 goed op stoom gekomen. In samenwerking met de diverse partners zijn er tientallen projecten geïnitieerd en gestimuleerd. Met name de samenwerking met de sector onderwijs is verstevigd en is communicatie (o.a. social media) geïntensiveerd. De meest in het oog springende projecten van 2014 waren:

- Tastes of Trappists. Rond de verschillende trappistenkloosters in Europa worden internationale arrangementen ontwikkeld, wordt gezamenlijke marketing gevoerd, wordt certificering ingevoerd en vindt kennis- en informatie-uitwisseling plaats. Het project is gestart in april 2014 en wordt in de zomer van 2015 afgerond. Er zijn zeven partners uit Italië, Duitsland, Nederland en België. De totale kosten van het project bedragen € 320.000,- waarvan Europa er € 240.000,- betaalt. Qua tijd en financiering verloopt een en ander volgens schema.

- Het Landschap van Allure-project “Vorstellijk Landschap”, is door de provincie uitverkoren voor financiële ondersteuning. Dit door Vitaal Leisure Landschap ondersteunde project kent een totale projectsom van € 8,2 miljoen. De bijdrage van de provincie bedraagt € 3,3 miljoen. De uitvoering is inmiddels gestart en ligt op koers.
- Ter stimulering van kleinschalige leisure/landschapsprojecten organiseerde Vitaal Leisure Landschap een prijsvraag. Eenendertig deelnemers, verdeeld over de hele regio, leverden kwalitatief goede initiatieven aan, waarvan er 5 werden beloond met een prijs van € 5.000,-. Als overall-winnaar kwam uit de bus Bijenlint Bels Lijntje. De grote winst voor de regio is dat een belangrijk deel van de inschrijvingen, ongeacht of ze tot de prijswinnaars behoorden, daadwerkelijk tot uitvoering zal komen.

Ook in 2014 zijn er door Vitaal Leisure Landschap succesvolle netwerkbijeenkomsten georganiseerd die goed bezocht werden door ondernemers, door mensen uit het onderwijs en door vertegenwoordigers van diverse overheden. De deelnemers waren enthousiast en dringen aan op continuering.

Voor het komende jaar zullen de grote projecten worden voortgezet, respectievelijk worden afgerond. Om het belang van kleine projecten te onderstrepen en vanwege het grote succes in 2014 zal er wederom een prijsvraag worden georganiseerd om kleine projecten te stimuleren.

Het netwerk zal nog verder worden uitgebreid, waarbij speciale aandacht uitgaat naar ondernemers en naar het onderwijs. De inzet van actieve communicatie is eind 2014 gestart (o.a. vaste nieuwsbrief en profilering via social media) en zal een nog grotere rol gaan spelen in de versterking van het netwerk. Er zal wederom een aantal netwerkbijeenkomsten worden georganiseerd.

Wonen

In december 2013 heeft het RRO ingestemd met de uitvoering van een regionaal Kwalitatief Woningbehoefteonderzoek door onderzoeksbureau SmartAgent. Omdat de gemeente Tilburg over recente onderzoeksresultaten beschikte richtte het onderzoek zich op de gemeenten Dongen, Goirle, Loon op Zand, Gilze Rijen, Hilvarenbeek, Oisterwijk en Waalwijk. De structuur van het onderzoek werd zodanig ingericht, dat de Tilburgse resultaten daarin geïntegreerd konden worden.

In september 2014 zijn de onderzoeksresultaten opgeleverd, waarna op 9 oktober 2014 een regio-brede presentatie aan de portefeuillehouders "Wonen" plaatvond. Op 17 november 2014 volgde een persbericht namens de regio, met daarin de aankondiging, dat het onderzoek de opmaat moet vormen voor een verdere regionale samenwerking op het gebied van wonen in de regio Hart van Brabant. Dit voornemen is in het RRO van december 2014 nader geconcretiseerd met verstrekking van de opdracht aan het bureau Companen om mede aan de hand van de onderzoeksresultaten de opstelling van een regionale Woonvisie te begeleiden. De uitvoering hiervan is inmiddels in volle gang.

Breedbandfonds

Het Breedbandfonds Brabant is een investeringsfonds met 50 miljoen euro in beheer van de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) en gefinancierd door de provincie. Het is beschikbaar voor de aanleg van breedbandnetwerken in Brabantse buitengebieden en bedrijventerreinen, de zogenaamde ‘witte gebieden’. Het Breedbandfonds doet dat door tegen gunstige voorwaarden leningen en garanties te verstrekken voor breedbandprojecten. Het Breedbandfonds financiert maximaal 50% van de aanlegkosten. Het Breedbandfonds

is een revolverend fonds, waarbij het dus de bedoeling is dat de ingezette gelden op termijn weer terugvloeien en daarna weer bij andere projecten kunnen worden ingezet.

Van april tot en met november 2014 was de pilotfase van het breedbandfonds opengesteld. Op basis daarvan zijn de definitieve voorwaarden vastgesteld. Vanaf april 2015 kunnen volgens deze definitieve voorwaarden aanvragen worden ingediend.

Om nader kennis te maken met de mogelijkheden van het Breedbandfonds is in februari 2014 een extra portefeuillehoudersoverleg EZ&RT georganiseerd. Daarbij is de vraag gesteld of gemeenten een regionale inventarisatie van de witte gebieden wilden uitvoeren. Bij verschillende regiogemeenten liepen op dat moment echter al breedbandinitiatieven. In het portefeuillehoudersoverleg van mei 2014 is besloten dat gemeenten hun focus zouden leggen op lopende initiatieven die nog tot een project kunnen komen binnen de pilotperiode (tot en met november 2014), in plaats van eerst op regionaal niveau een inventarisatie van witte gebieden te doen. Een overweging daarbij was ook dat louter privaatrechtelijke rechtspersonen zoals marktpartijen (netwerkbeheerder), coöperaties, stichtingen en andere financiers aanvragen kunnen indienen bij het Breedbandfonds.

Regionale Detailhandelsfoto

In mei 2013 heeft het gecombineerde portefeuillehoudersoverleg ROV/EZ&RT opdracht gegeven om een regionale detailhandelsfoto op te stellen. Het project was als zodanig niet opgenomen in het jaarprogramma 2014, maar werd voldoende belangrijk en urgent geacht om te worden toegevoegd. BRO heeft deze opdracht uitgevoerd en in december 2013 de regionale detailhandelsfoto opgeleverd, bestaande uit een hoofdrapport, een bijlagenrapport en factsheets. Deze regionale detailhandelsfoto is besproken in het portefeuillehoudersoverleg ROV/EZ&RT en in het RRO, op basis waarvan deze gremia de hoofdlijnen voor het regionale Afsprakenkader Detailhandelsontwikkelingen bepaald hebben. In de eerste helft van 2014 is het regionale Afsprakenkader Detailhandelsontwikkelingen nader uitgewerkt en vervolgens medio 2014 vastgesteld door het RRO. Het Algemeen Bestuur van de regio Hart van Brabant heeft de gemeenteraden daarna verzocht om deze documenten voortaan als regionale koersdocumenten te gebruiken.

Regionale programmering werklocaties

Het Regionaal Ruimtelijk Overleg (RRO) bestaat uit de gemeentelijke en provinciale portefeuillehouders Ruimtelijke Ordening en stelt jaarlijks in december de Regionale Agenda Werken vast. In deze Regionale Agenda Werken is de regionale programmering werklocaties opgenomen. Voorafgaande aan de bespreking in het RRO wordt de Regionale Agenda Werken besproken in een gecombineerd portefeuillehoudersoverleg ROV/EZ&RT. De reden hiervoor is dat het bedrijventerreinenprogramma bij veel gemeenten in de portefeuille EZ valt, terwijl dat bij de provincie in de portefeuille RO valt.

Het regionale programma werklocaties bestaat nu uit het regionale programma bedrijventerreinen (sinds december 2011) en uit het afsprakenkader detailhandelsontwikkelingen (sinds medio 2014, op basis van de regionale detailhandelsfoto). Medio 2015 wordt het regionale programma werklocaties uitgebreid met afspraken over kantoren. In 2014 zijn hiervoor samen met de provincie al acties voor opgestart.

In 2014 heeft de provincie opdracht gegeven aan Bureau Buiten om nieuwe prognoses voor de ruimtevrage naar bedrijventerreinen op te stellen. De 4 RRO-regio's hebben ambtelijk en bestuurlijk geparticipeerd in deze trajecten.

In de RRO's van december 2014 heeft de gedeputeerde de nieuwe prognoses formeel aan de 4 RRO-regio's aangeboden. De regio Hart van Brabant zal deze prognoses gebruiken als richtinggevende input bij het opstellen van het nieuwe regionaal programma bedrijventerreinen, dat de regio in december 2015 in het RRO zal voorleggen ter vaststelling.

Het opstellen van de hiervoor genoemde regionale afspraken over werklocaties vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het gecombineerd portefeuillehoudersoverleg ROV/EZ&RT.

Nationaal Park Loonse en Drunense Duinen

Het per 1 januari 2014 opgeheven Overlegorgaan Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen is in 2014 bestuurlijk ondergebracht in de regio Hart van Brabant (poho ROV) en de portefeuillehouder van Loon op Zand fungeert als bestuurlijk trekker.

De status 'Nationaal Park' is te beschouwen als een 'Michelin-ster' voor een mooi en goed bezoekbaar natuurgebied. Het is een landschap van nationaal belang met bijzondere natuurwaarden in combinatie met leisurekansen op diverse schaalniveau; in de ambitie van de regio om meer bezoekers te trekken en de regio aantrekkelijker te maken, zijn De Loonse en Drunense Duinen onmisbaar. Met het opheffen van het Overlegorgaan per 1 januari 2014 ontstond de mogelijkheid om samen met diverse partners als Regio Hart van Brabant het park zijn waarde te laten behouden en kansen te benutten.

Door het besluit om deelname aan de stuurgroep van het Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen te borgen via de regio Hart van Brabant, zijn alle negen gemeenten betrokken bij de ontwikkelingen in en om het Nationaal Park.

Het opzetten en inbedden van de nieuwe organisatiestructuur heeft in 2014 prioriteit gekregen. De activiteiten waren daarom veelal van praktische aard, zoals de overdracht vanuit de provincie en het onderbrengen van het financieel beheer. Het is een belangrijke opgave om alle partijen betrokken te maken én te houden; gezamenlijke verantwoordelijkheid is een structureel speerpunt. Er is dan ook veel energie gestoken in de communicatie met de partners en het versterken van het (bestuurlijke) netwerk. Om de ambities en aandachtspunten van het park inzichtelijk te maken is het magazine 'Hart voor de Duinen' ontwikkeld. Deze eenmalige uitgave is ondersteund door Vitaal Leisure Landschap en heeft geleid tot bestuurlijke draagvlak in de regio. Het verbinden en versterken van het netwerk is een structurele opgave en deze lijn wordt daarom ook in de komende jaren doorgezet.

Aandacht is in 2014 gegaan naar afstemming en oplossing van het parkeerprobleem bij de natuurpoorten rondom het Nationaal Park. Na een jarenlange impasse, waarbij de diverse betrokkenen vooral elkaar opriepen om actie te ondernemen, is het de regio afgelopen jaar gelukt om met alle partners gezamenlijk inrichtingsplannen en afspraken te maken. In 2014 is er aangesloten bij het regioproject Bereikbaarheid Leisure waarbij o.a. de fysieke bereikbaarheid is onderzocht. Er is medewerking vanuit de provincie toegezegd en een contactpersoon aangewezen om het traject vanuit de provincie te ondersteunen. Met de provincie als partner in de realisatie van de Natuurpoorten kan er een grotere kwaliteitsslag gemaakt worden.

Een goede omgang met de natuur, het versterken van de recreatieve, educatieve en de belevingswaarde van natuur en biodiversiteit zijn in 2014 de zwaartepunten in het werk van IVN voor het Nationaal Park geweest; In 2014 hebben de schoolgidsen van het park 400 klassen uit alle negen gemeenten mogen ontvangen, samen goed voor 10.000 leerlingen.

De regio in beeld: Hilvarenbeek

7. Financiële rapportage

7.1 Rapportage in cijfers

BALANS PER 31 DECEMBER

	2014	2013
ACTIVA	€	€
VLOTTENDE ACTIVA		
Overige vorderingen en overlopende activa Regio Hart van Brabant	275.657	190.470
UITZETTINGEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	525.498	400.000
LIQUIDE MIDDELEN		
Rekeningen-courant gemeente	62.804	65.736
Rekeningen-courant bank	13.636	245.817
TOTAAL	877.595	902.023

(voor bestemming resultaat)

	2014	2013
PASSIVA	€	€
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	18.043	18.043
Bestemmingsreserve Sociale Innovatie	0	0
Bestemmingsreserve Werkagenda	21.615	72.677
Reserve BWS	53.950	54.051
Reserve overheveling	40.805	422.300
Nog te bestemmen resultaat boekjaar	466.706	129.021
LANGLOPENDE SCHULDEN		
Verplichtingen BWS	9.312	12.142
VLOTTENDE PASSIVA		
Crediteuren	265.003	118.362
Schulden en overlopende passiva	2.161	75.427
TOTAAL	877.595	902.023

Overzicht van baten en lasten in euro's

OMSCHRIJVING PROGRAMMA	Raming begrotingsjaar vóór wijziging			Raming begrotingsjaar ná wijziging			Realisatie begrotingsjaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
1. Bestuur en algemeen management	2.500	374.414	(371.914)	2.500	434.414	(431.914)	248.619	595.443	(346.824)
2. Bedrijvigheid		160.000	(160.000)		298.200	(298.200)		209.194	(209.194)
3. Arbeidsmarkt		200.000	(200.000)		272.700	(272.700)		220.289	(220.289)
4. Leefbaarheid, veiligheid en zorg		135.000	(135.000)		135.000	(135.000)		76.124	(76.124)
5. Duurzaamheid		50.000	(50.000)		161.700	(161.700)		160.342	(160.342)
6. Ruimte en bereikbaarheid	120.000	290.000	(170.000)	164.267	498.967	(334.700)	137.738	226.769	(89.031)
Subtotaal programma's	122.500	1.209.414	(1.086.914)	166.767	1.800.981	(1.634.214)	386.357	1.488.161	(1.101.804)
Algemene dekkingsmiddelen	1.006.831		1.006.831	1.006.831		1.006.831	1.006.831		1.006.831
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	1.129.331	1.209.414	(80.083)	1.173.598	1.800.981	(627.383)	1.393.188	1.488.161	(94.973)

TOEVOEGING/ONTTREKKING AAN RESERVES									
1. Bestuur en algemeen management	55.083		55.083	627.383		627.383	602.484	40.805	561.679
2. Bedrijvigheid			-			-			-
3. Arbeidsmarkt			-			-			-
4. Leefbaarheid, veiligheid en zorg	25.000		25.000			-			-
5. Duurzaamheid			-			-			-
6. Ruimte en bereikbaarheid									
Subtotaal mutaties reserves	80.083	-	80.083	627.383	-	627.383	602.484	40.805	561.679
GEREALISEERD RESULTAAT	1.209.414	1.209.414	-	1.800.981	1.800.981	-	1.995.672	1.528.966	466.706

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 2014

Algemeen

Regio Hart van Brabant is een overlegplatform waarbinnen de deelnemende gemeenten de regionale samenwerkingsmogelijkheden op velerlei gebied onderling bespreken en daaraan vormgeven, omdat de samenhang van een aantal strategische en ordenende taken daarom vraagt.

Voor verdere toelichting wordt verwezen naar het jaarverslag.

Wettelijke voorschriften

Regio Hart van Brabant is een openbaar lichaam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) waarin acht gemeenten op vrijwillige basis samenwerken.

Voor de verslaggeving van gemeenschappelijke regelingen is vanaf 2004 het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten van kracht. De jaarrekening is conform deze voorschriften samengesteld.

Als gevolg van de voorgenomen opheffing van het Samenwerkingsverband Midden-Brabant heeft de gemeente Loon op Zand met ingang van 1 januari 1999 het budgetbeheer Besluit woninggebonden subsidies (BWS) overgenomen, uitgezonderd de gemeente Tilburg die zelfstandig budgetbeheerder is. De financiële mutaties als gevolg van de uitvoering van deze wettelijke taak en de verslaggeving daarover in de jaarrekening van Regio Hart van Brabant worden aangeleverd door de gemeente Loon op Zand die namens Regio Hart van Brabant als budgetbeheerder BWS optreedt.

Waarderingsgrondslagen

De jaarrekening wordt opgemaakt met inachtneming van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. De activa en passiva die betrekking hebben op het Besluit woninggebonden subsidies (BWS) zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

De overige activa en passiva zijn eveneens gewaardeerd tegen nominale waarden.

Grondslagen voor resultaatbepalingen

In de exploitatierekening worden de lasten en baten verantwoord die voortvloeien uit de activiteiten van Regio Hart van Brabant en van de uitvoering van het BWS.

De lasten en baten worden zoveel mogelijk toegerekend naar het boekjaar waarop ze betrekking hebben en waarin de prestaties zijn geleverd.

BTW

De betaalde btw in het boekjaar wordt na afloop van het boekjaar door de deelnemende gemeente via de doorschuifregeling gecompenseerd.

Resultaat 2014

De jaarrekening 2014 van Regio Hart van Brabant sluit met een nadelig resultaat voor bestemming van € 94.973 op reserves is reeds een bedrag van € 561.680 gemuteerd (onttrokken aan reserves) waardoor een nog te bestemmen resultaat van € 466.707 voordelig resteert. Dit is als nog te bestemmen op de balans gepresenteerd. Een voorstel tot bestemming is in de jaarrekening opgenomen.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER

	2014	2013
ACTIVA	€	€
VLOTTENDE ACTIVA		
Gemeenten inzake doorschuif BTW	252.380	170.470
Waterschappen Subsidie Vitaal Leisure Landschap	23.277	20.000
Totaal einde boekjaar	275.657	190.470
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar		
Nederlandse Staat schatkistbankieren	525.498	400.000
Totaal einde boekjaar	525.498	711.553
LIQUIDE MIDDELEN		
Rabobank t.b.v. Regio Hart van Brabant (rekening courant en spaarrekening)	13.636	245.817
Rekening-courant gemeente Loon op Zand inzake BWS	62.804	65.736
Totaal einde boekjaar	76.440	711.553

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER

	2014	2013
PASSIVA	€	€
Algemene reserve		
Saldo begin boekjaar	18.043	18.043
Toevoegingen in het boekjaar:		
- Bestemming resultaat voorgaand boekjaar	0	0
	18.043	18.043
Onttrekkingen in het boekjaar i.v.m. bereiken maximale omvang algemene reserve:		
Toevoeging aan bestemmingsreserve Werkagenda	0	0
Saldo einde boekjaar	18.043	18.043
Bestemmingsreserve Werkagenda		
Saldo begin boekjaar	72.677	586.029
Toevoegingen in het boekjaar:		
- toevoeging resultaat 2012		129.347
- Overboeking van Algemene reserve	0	0
- Overboeking van reserve Sociale Innovatie	0	0
- Overboeking van reserve BWS	0	0
- Onttrekkingen	51.062	642.699
Saldo einde boekjaar	21.615	72.677

Reserves BWS	2014	2013
Risicoreserve begin boekjaar	54.052	56.241
Onttrekking reserve	102	2.189
Uitbetaling aan deelnemende gemeenten		
Overboeking reserve werkagenda		
Risicoreserve einde boekjaar	53.950	54.052

Reserve Overheveling	2014	2013
Reserve overheveling	422.300	0
Onttrekking	422.300	
Toevoeging	40.805	422.300
Reserve overheveling	40.805	422.300

Nog te bestemmen resultaat boekjaar	466.706	129.021
--	----------------	----------------

Het resultaat 2014 ad € 466.706 is ter nadere besluitvorming over de bestemming afzonderlijk op de balans gepresenteerd.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER

	2014	2013
	€	€
<hr/>		
Verplichtingen BWS		
Saldo begin boekjaar	12.142	22.246
Mutaties in het boekjaar	2.831	-10.104
Saldo einde boekjaar	9.311	12.142
<hr/>		
Nog te betalen bedragen		
Crediteuren	2.161	118.362
Nog te betalen bedragen	265.003	75.427
	0	0
	0	0
Totaal einde boekjaar	267.164	193.789

TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2014

REGIO HART VAN BRABANT

BATEN	Begroting na wijziging	Werkelijk	Werkelijk
	2014	2014	2013
	€	€	€
1. Programma Bestuur en algemeen management			
Bijdrage deelnemende gemeenten	1.006.831	1.006.831	572.673
Overige bijdrage diverse gemeenten			
REAP	0	248.121	0
Renteopbrengsten bank	0	498	7.588
Bijdragen aan gemeente Loon op Zand uitvoering BWS	2.500	0	1.055
Rente rekening-courant			
Vrijval verplichtingen BWS			1.201
6. Programma Ruimte en bereikbaarheid			
Cofinanciering provincie en waterschappen	120.000	120.000	150.000
Project Tatra	44.267	17.738	
Totaal	1.173.598	1.393.188	732.517

LASTEN	Begroting na wijziging	Werkelijk	Werkelijk
	2014	2014	2013
	€	€	€
1. Programma Bestuur en algemeen management			
Personeelskosten	230.000	188.555	162.650
Apparaatskosten	50.000	11.484	
Secretariaatskosten	1.500	12.116	1.795
Administratiekosten Regio HvB		0	0
Specialistische dienstverlening	15.000	28.110	37.810
Doorschuif BTW Compensatiefonds	0	532	1.504
Reguliere uitgaven HvB	137.914	106.424	42.436
REAP	0	248.121	0
Uitvoering BWS via gemeente Loon op Zand			1.055
Rente vrijval en rente betalingen		101	3.390
Opleiding, bijzondere ondersteuning en relatiebeheersysteem	0	0	1.984
Totaal programma Bestuur en algemeen management	434.414	595.443	252.624

2. Programma Bedrijvigheid			
Slow food slow leisure	30.400,00	42.366	9.610
Regiomarketing en acquisitie	77.800,00	61.934	22.200
Faciliteren Leisure Boulevard	90.000,00	73.832	
Faciliteren Aerospace & Maintenance Cluster	60.000,00	5.883	28.550
Leisure loket	30.000,00	15.179	
Logistics Cities	10.000,00	10.000	
Onderzoek slow food-slow recreatie			
Planvorming civiel medegebruik luchtmachtbasis			32.670
Regionale detailhandels info			12.950
Projectleiders Leisure			95.742
Expat center Brabant			42.043
Totaal programma Bedrijvigheid	298.200	209.194	243.765

3. Programma Arbeidsmarkt			
Sectorplannen	64.800,00	46.492,00	63.728
Participatiewet	29.040,00	25.416,00	
Startersbeurs	0,00	0,00	
Arbeidsmigratie	5.000,00	0,00	
Techniek-pact	25.000,00	24.900,00	
Internationalisering - Expat Center South	57.900,00	45.962,21	
Doorontwikkeling Reshoring	54.000,00	48.859,00	
Actielijnen innovatie	36.960,00	28.660,00	
Totaal programma arbeidsmarkt	272.700	220.289	63.728

4. Programma Leefbaarheid, veiligheid en zorg			
Decentralisatie Jeugdzorg	25.000,00	55.847,82	
Transitie AWBZ naar WMO	75.000,00	10.275,98	
Districtelijke Driehoek	10.000,00	10.000,00	
Maatschappelijke EHBO	25.000,00		
MO, Jeugd en Jeugdgezondheidszorg			59.366
Totaal programma Leefbaarheid, veiligheid en zorg	135.000,00	76.123,80	59.366,00

5. Programma Duurzaamheid			
Milieu en Afval MOED	111.700,00	110.341,64	21.930
Stimuleren Energiecoöperaties	50.000,00	50.000,00	
Totaal programma Duurzaamheid	161.700,00	160.341,64	21.930,00

6. Programma Ruimte en bereikbaarheid			
Regionale ruimtelijke visie 2030	50.000,00	13.174,50	27.451
Vitaal leisure landschap	329.700,00	161.255,30	120.320
Wonen	40.000,00	20.000,00	
Project TATRA (CIP-project)	44.267,00	32.339,07	
Breedbandfonds	35.000,00	0,00	
Landschappen van allure			36.900
Totaal programma Ruimte en bereikbaarheid	498.967	226.769	184.671

Totaal	1.800.981	1.488.161	826.084
---------------	------------------	------------------	----------------

GEREALISEERD TOTAAL SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-627.383	-94.973	-93.567
--	-----------------	----------------	----------------

MUTATIES IN RESERVES	Begroting na wijziging	Werkelijk	Werkelijk
	2014	2014	2013
	€	€	€
1. Programma Bestuur en algemeen management			
Onttrekking reserve Overheveling	627.383	602.383	642.699
Toevoeging reserve overheveling		-40.805	
Onttrekking aan de risicoreserve BWS		101	2.189
2. Programma Bedrijvigheid			
Toevoeging reserve overheveling			-/- 116.100
3. Programma Arbeidsmarkt			
Toevoeging reserve overheveling			-/- 64.800
5. Programma Duurzaamheid			
Toevoeging reserve overheveling			-/- 111.700
6. Programma Ruimte en bereikbaarheid			
Onttrekking reserve Werkagenda			
Toevoeging reserve overheveling			-/- 129.700
Totaal resultaatbestemmingen	627.383	561.679	222.588
NOG TE BESTEMMEN	0	466.706	129.021

Ontvangen bijdragen 2014

		2014	2013
	Inwoners	Bijdrage	Bijdrage
		€	€
Dongen	25.382	62.186	36.543
Gilze en Rijen	25.858	63.352	37.108
Goirle	22.933	56.186	33.072
Hilvarenbeek	15.086	36.961	21.807
Loon op Zand	23.083	56.553	33.452
Oisterwijk	25.770	63.137	37.380
Tilburg	208.527	510.891	300.990
Waalwijk	46.438	113.773	67.321
Subtotaal	393.077	963.039	567.673
Heusden		41.292	2.500
Baarle Nassau		2.500	2.500
Totaal		1.006.831	572.673

RESULTAAT BESTEMMING

Totaal resultaat vóór bestemming

Totaal resultaat vóór bestemming	N 94.973	N 93.567
<hr/>		
Mutaties in de reserve		
- Mutatie reserve BWS	101	2.189
- Mutatie reserve Werkagenda	180.083	642.699
- Mutatie reserve overheveling (*)	381.496	- 422.300
<hr/>		
Nog te bestemmen	V 466.707	V 129.021

De regio in beeld: Goirle

7.2 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

Met ingang van 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Hieruit volgt de verplichting om in de jaarrekening 2014 melding te maken van:

- alle (gewezen) topfunctionarissen en hun bezoldiging
- overige medewerkers in dienst van de gemeente welke de norm overschrijden
- uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband van alle topfunctionarissen en van alle andere medewerkers indien deze uitkering de norm overschrijdt.

De maximale bezoldiging voor 2014 volgens de WNT bedraagt € 230.474,-. In dit bedrag is inbegrepen de beloning, belastbare kostenvergoedingen, voorzieningen voor beloning op termijn (m.n. pensioenpremie). Toetsing aan de norm vindt plaats naar rato van omvang fte en duur dienstverband in het jaar.

Voor de gemeenschappelijke regeling Regio Hart van Brabant is de functie lid van het algemeen bestuur als topfunctionaris aangemerkt binnen de WNT. De leden van het algemeen bestuur zijn genoemd in onderstaande tabel. De functie is onbezoldigd. Ook waren er geen uitkeringen wegens einde dienstverband.

Gemeente Dongen	Wvd. Burgemeester René van Diessen
Gemeente Gilze en Rijen	Burgemeester Jan Boelhouwer
Gemeente Goirle	Burgemeester Machteld Rijdsdorop
Gemeente Heusden	Burgemeester Jan Hamming
Gemeente Hilvarenbeek	Burgemeester Ryan Palmen
Gemeente Loon op Zand	Burgemeester Wim Luijendijk
Gemeente Oisterwijk	Burgemeester Hans Janssen
Gemeente Tilburg	Burgemeester Peter Noordanus
Gemeente Waalwijk	Burgemeester Nol Kleijngeld

7.3 Overige gegevens

7.3.1 Algemene reserve

In artikel 29, lid 7, van de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de omvang van de algemene reserve ten hoogste 10% mag omvatten van de begroting van het jaar, volgend op het jaar waarop de rekening betrekking heeft.

De omvang van de algemene reserve per 31 december 2014 is niet hoger dan de vastgestelde maximale omvang.

De becijfering daarvan is als volgt:

	2014	2013
	€	€
Saldo algemene reserve bij afsluiting van het voorgaande boekjaar	18.043	18.043
Bij: nog te bestemmen resultaat	466.707	129.021
Omvang algemene reserve na toevoeging te bestemmen resultaat	484.750	147.064
Voorstel storting in reserve werkagenda	-266.842	-125.000
Voorstel terug storting deelnemende gemeenten	- 157.908	
Omvang algemene reserve na voorstel	60.000	22.064
Maximale omvang van algemene reserve mag 10% zijn van de begroting van volgend jaar	7.052.477	136.847
Overschrijding van de maximale omvang	nvt	nvt

7.3.2 Voorstel resultaatbestemming

Aan het algemeen bestuur zal worden voorgesteld van het te bestemmen resultaat € 266.842,- toe te voegen aan de reserve werkagenda ten behoeve van de begroting 2015 en € 157.908,- terug te storten aan de deelnemende gemeenten, naar rato van hun bijdrage aan de begroting 2014.

Overhevelingsvoorstel:

Het AB besluit ten behoeve van de dekking van de kosten die ermee gepaard gaan, voor:

4. Vitaal Leisure Landschap, € 168.444,- ;
5. Arbeidsmarktprogramma, € 52.410,- ;
6. Cross border leisure lab, € 30.988,- ;
7. Implementatie Regionale Ruimtelijke Visie, € 15.000,- ;

via de reserve werkagenda toe te voegen aan de begroting 2015.

Ad. 1) Vitaal Leisure Landschap

De onderbouwing voor de overheveling van het budget in dit project heeft te maken met het feit dat het gaat om een gesubsidieerd meerjarenproject van de Provincie Noord-Brabant. De looptijd betreft 1 juli 2012 tot en met 1 juli 2016. Juist omdat er in het subsidieproject geen jaartranches zijn voorzien, is het mogelijk dat een verschil optreedt in het uitgavenpatroon per jaar. De verwachting is dan ook dat dit project haar gehele budget nodig heeft tot 1 juli 2016.

Ad. 2) Arbeidsmarktprogramma

Voorgesteld wordt het overschot van 2014 op het arbeidsmarktprogramma in zijn geheel over te hevelen naar 2015. Het betreft lopende activiteiten in een programma dat in 2015 wordt voortgezet.

Ad. 3) Cross border leisure lab

In januari 2015 had Regio Hart van Brabant samen met de Vlaamse partners een aanvraag willen indienen voor de 1e oproep van het nieuwe Interreg programma Vlaanderen – Nederland. Voor het project Cross border leisure lab. De deadline voor de eerste oproep (30 januari) bleek niet realistisch. De Vlaamse partners gaven aan dat ze zich nog niet hadden verenigd in het project en nog geen (bestuurlijk) mandaat hadden voor een aanvraag in januari. Daarnaast gaven de partners aan dat ze in het kader van het Cross border leisurelab, ook meteen een aantal concrete businesscases willen aandragen.

Eind februari 2015 hebben de Vlamingen (ambtelijk) aangegeven, gezamenlijk met de partners aan Nederlandse zijde door te willen gaan met het project Cross border leisure lab. Om tot een goede invulling van het project komen zijn middelen nodig voor meer uren inhuur van een projectleider.

Ad. 4) Implementatie Regionale Ruimtelijke Visie

Er is in 2014 minder budget gebruikt dan begroot voor dit project, mede omdat besloten is de agenda een interne ROV functie te geven. De agenda is niet, zoals vooraf gedacht, opgesteld met externe partners.

De agenda is niet in 2014 afgerond doordat, met de vrijwel volledig nieuwe bezetting van het poho ROV, pas later dan gedacht een start is gemaakt met de uitwerking van de agenda. Voorgesteld wordt om uit het overschot van 2014 een bedrag van € 15.000,- over te hevelen om de Ruimtelijke Agenda op te stellen.

Voorstel terugstorting:

Over de omvang van de algemene reserve van Regio Hart van Brabant zijn in de gemeenschappelijke regeling bepalingen opgenomen. De gemeenschappelijke regeling stelt dat deze maximaal 10% mag bedragen van de totale begrotingsomvang van het daarop volgende jaar. Er is geen ondergrens bepaald; noch is er bepaald dat de reserve aangevuld moet worden tot dat maximum. Met de toevoeging van de deelbegroting jeugdzorg neemt de begroting van Regio Hart van Brabant flink toe in omvang. De maximale algemene reserve neemt daarmee evenredig toe.

Het is niet het streven van het algemeen bestuur dit maximum de komende jaren te bereiken, of zelfs maar te benaderen. Het is echter niet onverstandig de algemene reserve, die eerder met ongeveer € 18.000,- vrijwel nihil was, iets te verhogen. Het voornemen is de algemene reserve de komende drie jaar te laten toenemen tot deze de omvang heeft bereikt van ongeveer (maar niet meer dan) 10% van de totale begrotingsomvang van Regio Hart van Brabant van het daaropvolgende jaar, exclusief de deelbegroting jeugdzorg. Dit jaar wordt daarom voorgesteld € 157.908,- terug te storten aan de deelnemende gemeenten en per saldo € 41.957,- toe te voegen aan de algemene reserve, waardoor deze een omvang van € 60.000,- krijgt.

Terugstorting aan de deelnemende gemeenten zal gebeuren naar rato van de financiële inbreng via de inwonersbijdrage aan de begroting 2014.